

— R ý m a ř o v s k ý —
horizont

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

číslo 14/2014

vyšlo 1. 8. 2014

cena 15 Kč

**Poutníci navštívili po roce mši
v ondřejevské kapli sv. Anny**

**Michael Polák vyjel z Rýmařova
do Evropy na solárním kole**

ročník XVI.

**Šansonierka Sylvie Krobová a mim
Jiří Bilbo Reidinger na zámku Janovice**

**Dobrovolní hasiči soutěžili na 47. ročníku
Memoriálu Jana Suka**

**Devadesát závodníků vyrazilo na trať
20. ročníku DuKo triatlonu**

Hudební festival v Janovicích: od gotiky po swing

Nočním loučovým průvodem z náměstí Míru k nádvoří janovického zámku v pátek 11. července zahájili pořadatelé z rýmařovského muzea třetí zámecký festival. Letos byl jeho hlavním tématem vývoj hudby od středově-

ku po 20. století. Interprety gotické, renesanční, barokní, klasicistní, romantické a jazzové hudby střídaly divadelní vstupy Šermířského spolku Jeseník, soutěže pro děti i dospělé a v podvečer pohádka O pračlo-

víčkovi olomouckého divadla Tramtárie. Sobotní program završil večerní swingový koncert. Festival finančně podpořilo město Rýmařov.

ZN

Dobově oděná kapela Weytora hraje hudbu gotiky

Něco ze středověké zábavy – stínání hlav (brambor) sekyrou

Motus harmonicus a interpretace renesanční hudby

Olomoucké pozounové kvarteto nabídlo barokní, klasicistní a romantické skladby

Olomoucké divadlo Tramtárie zahrálo příběh O pračlovíčkovi

Se saxofonovým kvartetem vpluli posluchači na vlnách jazzu do 20. letí

Šermířský spolek Jeseník a jeho šarvátky a bitvy

Iva Kevešová-Stáncová s kapelou zakončily festival swingovým koncertem

Pár slov... o okurové sezóně

O okurové sezóně slyšel snad už každý, ne každý však možná ví, že se tento výraz objevil v Německu už na konci 18. století. Němci ho nazývali *Sommerloch*, v překladu „letní díra“. Anglicky též *silly season*, čili „hloupé období“. O čem tedy psát, když jde podle internetové encyklopedie o letní období, kdy se děje minimum událostí? Nebo právě proto psát!

Z minulých let si pamatuji okurovou sezónu v souvislosti s parlamentními prázdninami, letos se nic takového nekoná. Politici si tentokrát nedávají „voraz“, spíše naopak. Koalice se vrhla do nejdiskutovanějších politických témat, opozice potom nemůže zahálet. Na projednávání bude zákon o dani z příjmu, zákon o spotřební dani za palivo. Dále třeba zákon o pedagogických pracovnících nebo služební zákon a mohl bych pokračovat.

V našem městě se také pilně pracuje, nelze si nevšimnout rekonstrukce Havlíčkovy a Národní ulice, pokračují práce na nové tržnici a na Dukelské. Vrcholí přípravy na rekonstrukci kuželny a Primy a také na realizaci cyklostezky od Penny marketu do Janovic. Zatím to na okurovou sezónu moc nevypadá.

Letní díru navíc vyplňují přípravy na podzimní komunální volby, pro které je během *silly season* hned několik důležitých termínů: do 22. července musí dodat ministerstvo vnitra pověřeným obecním úřadům seznamy registrovaných politických stran a politických hnutí, 5. srpna je poslední

termín pro podání přihlášek k registraci pověřenému obecnímu úřadu v sídle volebního obvodu a 26. srpen je termín pro losování čísel, kterými budou označeny hlasovací lístky kandidátů. Okurové období to určitě také nebude pro sdružení nezávislých kandidátů, politická hnutí a strany, které obsazují své kandidátky. Necháme se překvapit, kolik nových subjektů vznikne a s jakými volebními programy nás osloví.

V prázdninových dnech se také intenzivně komunikuje na „facebooku“, ani tam to nevypadá na *Sommerloch*. V nově vzniklé skupině „foto Rýmařov“ se objevuje pohlednice za pohlednicí, fotka za fotkou. Živě se diskutuje o ulicích města, o lidech, o problémech občanů žijících v našem městě. Skupina má téměř čtrnáct set členů, nejen Rýmařovanů, ale také občanů, kteří se z Rýmařova odstěhovali, třeba i do ciziny, přesto mají k rodnému městu stále hezký vztah.

Opravdu je to ale i „hloupé období“! Na výlet na Ukrajinu ani nemyslet. Intifáda na Blízkém východě, padlí čeští vojáci v Afghánistánu. Zpěvák Michal Hruža v nemocnici po návštěvě Stodolní ulice v Ostravě. Krtek, který dělá kopky u nás na zahradě, a zvýšený počet slimáků jsou jen maličernosti.

Doktor Hnízdil alarmuje: „Už jsme ve válce, jen nám to neřekli. Náš svět se sesype, blíží se kolaps.“ Je to opravdu tak? Věřím, že ne, že je to jen okurová sezóna!

Boci

Zpravodajský servis ve zkratce

Ulice města čistí nový zametací vůz

Na začátku července převzaly Městské služby Rýmařov, s. r. o., nový zametací vůz od vítěze výběrového řízení, firmy Kobit, s. r. o. Tento zametací vůz byl pořízen z dotace od Státního fondu životního prostředí

Foto: MěS Rýmařov

v rámci Operačního programu Životní prostředí. Městské služby se na pořízení nového zametáče podílely 10 % z celkové částky přesahující 6 mil. Kč. Zametací vůz na podvozku Mercedes s nástavbou Kobit nahradí dosluhující stroj značky IFA, který sloužil Městským službám třicet let.

Ing. Luděk Šimko, Městské služby Rýmařov

V tomto čísle najdete

Aktuálně z města

Změna podmínek pro zapůjčení kompostéru domácnostem str. 4

Jedna paní povídala

Proč neuctíváme památku padlých? str. 4

Školství

Informace školní jídelny Gymnázia a Střední odborné školy str. 4
Mezinárodní projekt mládeže Svět přátel 2014 str. 4

Z kapsáře tety Květy

Kráva je fialová str. 5

Hasiči v terénu

Hasiči z Rýmařova zachraňovali mládě poštolky z větrací šachtice str. 8

Infoservis Střediska volného času

Pozvánka na Dřevařské, lesnické a myslivecké dny ... str. 9
Zahájení kurzů společenského tance str. 11

Soutěž Marie Kodovské

Markéta Kubíčková: Ztracený svět myslí str. 13

Městské muzeum a Galerie Octopus

Fotografové ukazují, jak vidí Jeseníky str. 15
Kvality člověka str. 16
Sylvie Krobová – mezi operou a šansonem str. 16
Koncert v kapli V Lipkách str. 17

Organizace a spolky

Chtějí žít s námi! str. 19
Keltské slavnosti letního slunovratu 2014 str. 19
Rybářské závody mládeže Zlatý kapřík 2014 str. 19
Deset let festivalu Battle Kings str. 20
Memoriál Jana Suka str. 20

Rozhovor

Michael Polák vyráží do Evropy na solárním kole str. 21

Osadní výbory informují

Pout' v kapličce sv. Anny v Ondřejově str. 22
Pozvánka na Letní podvečer se soutěží v pojídání knedlíků str. 22

Z okolních obcí a měst

Hornické dny v Horním Městě zvaly do podzemí str. 23
V Břidličně se rozšiřuje areál pro environmentální výchovu str. 24
Ekologické projekty ve Staré Vsi str. 25
Letní výstavy v Schindlerově stodole str. 25

Zajímavosti z přírody

Není svízel jako svízel str. 27
Mláďata dravých opěrenců opustila hnízdo str. 27

Moravskoslezský kraj informuje

Zájemci mohou od srpna opět žádat o kotlíkové dotace str. 28

Z historie okolních obcí

Šli do války a věřili, že budou do konce žní zpátky... str. 30

Sport

Auto Lašák Hyudai cup 2014 je v polovině str. 32
Edrovický triatlon str. 35

Foto na titulní straně:

Aleš Vágner - Kočár s rychtářem, císařem Rudolfem II. a císařovnou v čele průvodu na Hornických dnech v Horním Městě

Aktuálně z města

Změna podmínek pro zapůjčení kompostérů domácnostem

Uběhlo přibližně čtvrt roku od zahájení výpůjčky s následným darováním kompostérů domácnostem ve městě. Ne všichni majitelé rodinných domků si kompostéry půjčili, a tak z původních 780 ks zbývá ještě asi 180 ks. Protože předpokládáme, že domácnosti, které na možnost výpůjčky nereagovaly, už nadále nebudou mít o výpůjčku zájem, rozhodli jsme se rozšířit možnost výpůjčky na další okruh případných zájemců. Nadále ovšem platí pravidlo, že kompostéry mohou

být přidělovány jen těm domácnostem, u kterých je především díky malé docházkové vzdálenosti reálný předpoklad kompostování biologicky rozložitelného odpadu z domácností, a tím snížení množství odpadu vyvezeného na skládku. Okruh příjemců se rozšiřuje o:

- bytové domy se dvěma a více domácnostmi s přiléhající vlastní nebo pronajatou oplocenou zahradou – kompostér si mohou vypůjčit všechny domácnosti (např.

Jesenická ulice);

- rodinné domky s přilehlou zahradou, která ještě není oplocena (v lokalitách s novou výstavbou);
- domácnosti v bytových domech, které mají v blízkosti bytu oplocenou vlastní nebo pronajatou zahradku (např. byty na Okružní ulici 1, 3, 5, 7).

Ing. Petr Klouda, starosta města,

RNDr. František Čermák,

vedoucí odboru ŽP

Jedna paní povídala

Proč neuctíváme památku padlých?

V jiných městech vedení města uctívá památku padlých rudoarmějců aspoň položením květin. U nás v Rýmařově se ani okolí po-

mníku neupravuje, tzn. zamést, vyplet záhony apod. Ti, co padli, se nezajímali o politiku, těšili se, že je konec války a půjdou domů.

Měli smůlu, padli v okolí Rýmařova. Snad by uctění jejich památky jednou ročně mohlo proběhnout aspoň důstojně. *Jarmila Hýblová*

odpovídá starosta města Petr Klouda

Památník věnovaný padlým rudoarmějcům a jeho okolí jsou udržovány. K 65. výročí osvobození města byly opraveny a vyměněny poškozené travertinové desky. Okolní park je pravidelně sečen a spadané listy je na podzim vyhrabáno. Vysázeným růžím se ale z důvodu hlubokého zastínění nedaří a neprosívají.

Jinou věcí je uctívání památky padlých rudoarmějců. Nesporný rozhodující význam Rudé armády na osvobození Československa a také našeho města a s tím spojený kladný postoj obyvatel k Sovětskému svazu po II. světové válce byl později vlivem zinscenovaného odtržení části tehdejšího Československa (jako

i mnoha dalších území v jiných státech Evropy a světa), importovaného nástupu komunismu, represí v 50. letech, událostí v Maďarsku, okupace v roce 1968 a nerovnoprávného přístupu Sovětského svazu k Československu a dalším zemím tzv. sovětského bloku u velké většiny naší společnosti zcela negován. K tomu jistě přispěly i povinné pompézní oslavy všech politických výročí a bezvýhradně nutný souhlas s linií KSČ. Dnešní společnost se proto podle mého názoru ve svém přístupu k roli Sovětského svazu v dějinách minulého století velmi diferencovala. Část společnosti ji nadále hodnotí vysoce pozitivně, část je na opačném

pólu hodnocení. Podobné spektrum hodnocení jistě zahrnuje i zastupitelstvo našeho města. Proto jsem rád, že památku padlých vojáků uctívají občané, zastupitelé a politické strany podle svého vlastního přesvědčení a hodnocení dějin. Já osobně jsem s místostarostou města či sám položil květiny k památníku při kulatých výročích osvobození města. Bylo to ovšem bez veškeré pompéznosti a okázalosti. Naproti tomu jsem byl informován o tom, že se skupina výrostků snažila jiné skupině občanů zabránit v položení květin a uctění památky padlých. Takové jednání samozřejmě kategoricky odsuzuji. *Ing. Petr Klouda, starosta*

Školství

Informace školní jídelny Gymnázia a Střední odborné školy

Školní jídelna Gymnázia a Střední odborné školy Rýmařov na Divadelní ulici zahajuje provoz 11. srpna 2014. Pokud máte zájem o stravování v naší jídelně, můžete se přihlásit od 4. srpna (vyjma 8. srpna) v době od 8.00 do 13.00 u vedoucí školního stravování paní Chlebcové (tel. 554 230 185). Výdejní doba obědů v období prázdnin bude

od 11.00 do 13.00.

Ceny stravného:

mimoškolní strávnicki - v jídelně

60 Kč

mimoškolní strávnicki - jídlonosiče

57 Kč

Školní jídelna bude i v tomto školním roce nabízet svým strávnickům denně výběr ze dvou hlavních jídel. Budeme se snažit zpestřit menu různými projekty jako v uply-

nulém školním roce. Připravujeme opět anketu splněných přání, týdny zahraničních kuchyní, pohádkový týden a další akce. Podrobné informace naleznete na internetových stránkách www.ikuch.cz. Kolektiv pracovníků školní jídelny děkuje všem strávnickům za zachovanou přízeň a v novém školním roce přeje všem dobrou chuť.

H. Chlebcová, vedoucí školní jídelny

Mezinárodní projekt mládeže Svět přátel 2014

Mezinárodní projekt Svět přátel vznikl na základě myšlenky přátelství mladých lidí Evropy. Iniciativa vzešla v roce 1993 z aktivity mladých obyvatel německého Sasbachu a italského Mapella. Oficiálně se tento projekt rozběhl v roce 1995. Každé město zúčastněné země mělo za úkol přivést do kolektivu zástupce nové země.

Rýmařov se do této aktivity zapojil v roce 1998 v rámci partnerství s polským Ozimkem. Získali jsme pro tento projekt Slovensko, město Revúca. V projektu je zastupeno devět měst: Marmoutier (Francie), Landgraaf (Nizozemí), Sasbach (Německo), Mapello (Itálie), Alytus (Litva), Ozimek (Polsko), Rýmařov (Česká repub-

lika), Revúca (Slovensko) a Nagykorös (Maďarsko).

Základní myšlenkou projektu je budování společného Domu Evropy. Předpokladem je, že se mladí lidé z různých zemí Evropy naučí toleranci, spolupráci, navzájem si porozumějí. Dlouholeté zkušenosti ze setkání mladých ukazují, že jsou otevřenější, nebo-

jí se prosazovat svůj názor, komunikují mezi sebou a akceptují se. Tato šance by měla být využita ve společném Domě Evropy, ve kterém by mělo být místo pro všechny kultury, národy a země.

Cílem projektu je setkání mladých ve znamení porozumění, vytvoření lidského, mírového a spravedlivého světa, poznání kultury,

historie, společenských a politických zvláštností zemí a práce na určité tematice hostující země z dějin umění, hudby, literatury, politiky nebo ekologie. Získané znalosti se mohou prohlubovat a šířit na školách účastníků.

Letošní dvacátý ročník se uskutečnil 5. – 11. července v německém Sasbachu a jeho tématem byl Mír a válka v Evropě. V týdenním projektu skupiny mladých upraveny okolí pomníku první světové války, cestu a odpočinková

místa k mohyle. Nechyběla zábaava, sportovní aktivity, exkurze, ve večerních hodinách se účastníci prezentovali domácím úkolem *Co pro nás znamená mír?* Mladí se dorozumívali anglicky, získali nové zkušenosti, ale i přátele. Naše

město reprezentovaly studentky SSOŠ Prima. V sobotu 12. července na konferenci oficiální delegace zhodnotila projekt a štafetu převzalo italské Mapello.

Fota a text:
Jarmila Labounková

Z kapsáře tety Květy

Kráva je fialová

Je fialová a jmenuje se Milka. Tak ji totiž malují i děti z mateřské školy. Znají malé opičky, lvíčata i slůňata, ale nesetkaly se s ovečkou, housátkem či telátkem. Při náhodné návštěvě berlínské zoo jsem viděla nadšení dětí u prasnice s malými krmíčky se a mlaskajícímí vepříky a u ježčí rodiny, ta ježourkovská drobtina byla rozkošná! To se mi už asi nepodaří nikdy vidět.

Dítě se musí všechno naučit. Pozorovat první maxivločky sněhu, chůzi v rose v trávě, naslouchat zpěvu nebeských ptáčků, přivonět si ke květině, utrhnout si jahodu, vyčvachtat se v kaluži, stavět hráze na potůčku, lézt po strozech.

Malý rozumbrada, můj kamarád, mi položil dobrou otázku: Kde mají slepice to razítko, kte-

rým každé vajíčko označí? Zná vajíčko pouze ze supermarketu. A králíka na talíři. Nebo: Dávej pozor na tu čvelu, nebo ti dá švihadlo! Jak to, že maliny jsou sladké? Proč slimák nemá domeček, a je teda bezdomovec?

Vnučka coby batole si udělala malou zahrádku, přes kterou jí lezli mravenci, několik jich vracela do mraveniště, několik jich snědla. V kapsičce přinesla domů dvě žížaly a jednu kobyliku. Ne manželku koně, ale kobyliku luční.

Dnešní človíkové umí zacházet s ipodem, zvládají všechny ovladače světa, ale v přírodě si často nevědí rady. Bojí se tak trochu lesa a zvířat?

Ani kus vlastní zeleně u rodinného domku či na chatě nemusí v dětech probouzet vztah k přírodě. Často je to minizahrádka, v létě vyhříváný

bazén, přísně sestřižený trávník, jablůnka v rohu, kamenné cestičky a tatínkova chloubna – mamutí gril.

Tady je pár dobře míněných rad: Dovolte dětem běhat v dešti a skákat do kaluží, chodit v létě naboso, sbírejte s nimi lesní plody či houby, zasadte společné semínko a vypěstujte rostlinku. Dopřejte jim domácího mazlíčka (i rybičky se počítají), ať se děti přihlásí do přírodovědného kroužku, recyklujte odpad a vysvětlete jim prospěšnost, pozorujte včely, ptáky při hnízdění, obstarajte jim knížku o přírodě, spěte s nimi pod stanem nebo i pod širákem, navštivte farmu s domácími zvířaty, postavte s nimi budku pro ptáky a za okno krmítko.

Čím víc si budete s dětmi o výletech o prázdninách přírody užívat, tím lépe.

Perličky

Mám ráda zvířata, a proto bych se chtěla stát učitelkou.

Kráva je užitečné zvíře, které nám dává hodnotné mléko, zdravé maso a chutné hnojivo. Krtek tráví veškerý svůj volný čas pod zemí. Když se vrabec raduje, vesele čimčaruje.

Náš pes nouzí netrpí, protože mu dávám svoje kosti.

Suchá tráva se nemá vypalovat, neb by brouci byli dopálení.

Kočka má velmi rychlé vousy.

Žirafa je prodloužený kůň.

Klisna, stojíc pod stromem, dala se do štekání.

Psa hladím u ocasu, tam nemá zuby.

Ve vepřínech se chovají vepřová prasata.

Had svedl Evu jablkem. Dnes se jablka prodávají na tržištích. Si

Kdo byl kdo

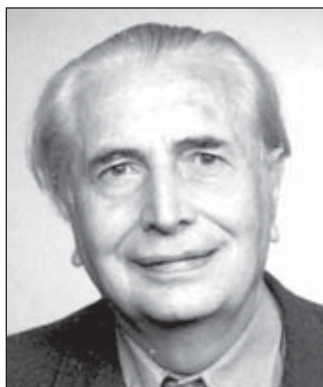
Julius Enders: Příběh klasického filologa (9): Samota poněkud opožděné doby polistopadové

Poslední léta po ztrátě manželky se dr. Enders často stýkal s rodinou svého synovce Reného Šorma, která žije v nedaleké Břidličné, a nebylo Vánoce, které by netrávil v příjemném kruhu svých příbuzných. Vzpomínal s nostalgií na krásná bezstarostná léta v Písku, kde mohl navštěvovat většinu blízkých ze své generace a kam po léta mířival spolu se ženou za matkou a tetou. Do Písku se vracel též na sjezdy abiturientů tamějšího klasického gymnázia, jichž postupně ubývalo. Nejvyhledávanějším z nich byl dávný

Logo České společnosti rukopisné

spolužák a kamarád PhDr. František Daneš, DrSc. (* Písek 1919), moderní bohemista a anglista, ba časem též ředitel Ústavu pro jazyk český (1990–1994), o němž se díky Endersově hyperbole dozvíme, že „už nevyhazuje návštěvníky po třech minutách, ale Písečákům se věnuje o minutu déle“. S Endersem, který byl jeho profesionálním kolegou, pochopitelně rozprádal o mnoho delší debaty. Téma Rukopisů však zůstávalo tabu. Daneš, který mu nabízel na rozdíl od svých spolupracovníků pomoc, to vysvětloval tím, že se zabývá jen současným českým jazykem a že dialektologie či historická

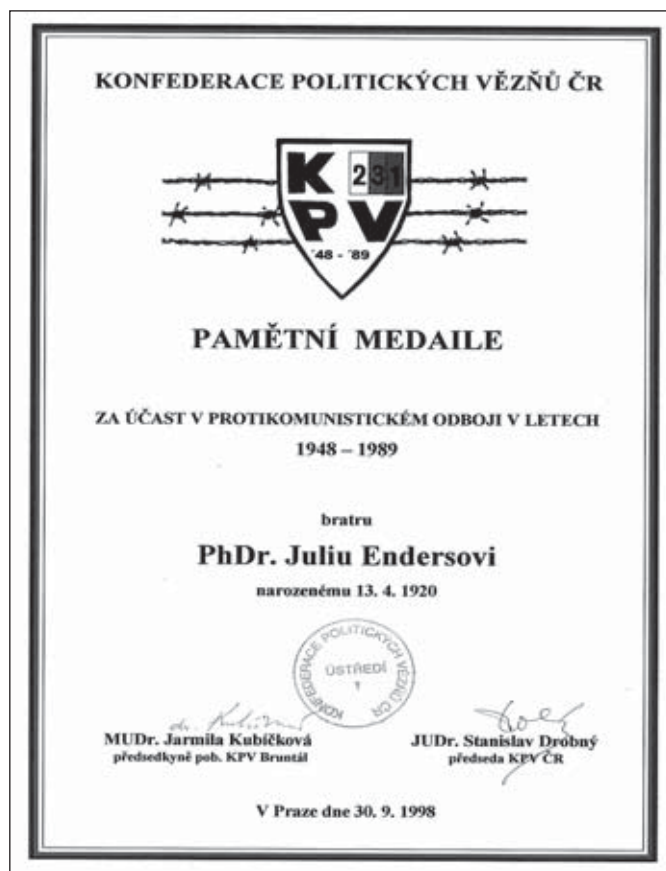

Dr. Julius Enders

mluvnice jsou mimo jeho zájem a znalosti. Enders se svými rozsáhlými znalostmi historické filologie připojil s úsměvem dodnes platný komentář: „*To je ta dnešní úzká specializace!*“

Manželství nebylo požehnáno dětmi, a tak mu na stáří zůstali jen věrní přátelé, mezi nimiž zůstal nejbližším sympatický Rýmařovčan, neobyčejně obětavý Stanislav Hubáček, štedrý donátor obnoveného městského muzea, který přišel do kraje brzy po válce. Obecně oblíbený, neustále aktivní a neobyčejně vitální přítel s ohromným rozhledem žil sám, a proto se naučil umění poprat se s praktickými potřebami, jež byly dr. Endersovi, který byl zaujat spíše duchovní sférou, poměrně cizí. Pomáhal mu nejen radou vyrovnat se zvláště později v době osamělosti s všedními starostmi. K těm, co se nikdy neobrátili zády, patřila i věrná přítelkyně rodiny, ředitelka školy v Malé Morávce Vlasta Zobalová. Vždy přispěla bezradnému muži v domácnosti radou, a pokud bylo třeba, ulehčila i manuálně při úklidu či dalších pracích, které by sám nezvládl. MUDr. Pavel Jansa z nedaleké Karlovy Studánky se marne snažil přesvědčit dr. Enderse, aby opustil prostředí zatížené smutnými vzpomínkami a přijal jeho nabídku na bezstarostnější pobyt v penzionu, který jej mohl zcela oprostít od hmotných nezbytností. Neuspěl. Dr. Enders odmítl opustit byt, který mu naopak na každém kroku připomínal šťastná léta, jež zde prožil po boku své ženy. Nedovedl si ani představit, že by měl nyní někam přesunout svou ohromnou knihovnu a rozsáhlý archiv, ba děsil se, že by mohlo dojít k nenapravitelným ztrátám. S dr. Jansou jej pojily též překlady latinských a německých věroučných textů, ale i víra, že stále problematičtější společnost může ozdravit návrat k pozapomenutým křesťanským hodnotám.

Morávečtí a Karlovští jistě vzpomenu, jak se dr. Enders trpělivě snažil uvést některé z nich do tajů angličtiny, jež byla tehdy po roce 1990 pro mnohé zajímavější a světovější než němčina, ale neodmítal ani ty, kteří raději volili pro nás známější druhý jazyk. Na

Pamětní medaile KPV

všechny, kdo jej tehdy blíže poznali, udělal dojem vstřícného, velmi hodného a pečlivého učitele, který uměl taktně poradit i skvěle naučit, ba vypomohl i bohatou literaturou. V devadesátých letech se seznámil s tehdejší moráveckým farárem P. Mgr. Romanem Dlouhým (nyní správcem farnosti v Háji u Opavy), který se ze účty ke stárnoucímu a naprosto nepraktickému vědci nabídl, že uspořádá jeho rozsáhlou a nesmír-

Plaketa na památku Milady Horákové (1995)

ň hodnotnou filologickou knihovnu, což poctivě plnil. Stavební úpravy bytu při zavádění plynu však donutily dr. Enderse opět porušit těžko dosahovaný řád své bibliotéky a její stav se opět vrátil na pokraj kontrolovaného chaosu, jak se většině badatelů obvykle stává.

K ohromení krasoduchů bychom v Endersově knihovně našli vedle absolutní většiny vysoce odborných svazků či zcela unikátních textů i literaturu, která jej sympaticky vrací mezi standardní čtenářskou obec a jen snob či suchopárný vědátar by ji nazval brakem. Sousedství mohutného Ottova slovníku zabíraly mayovky s portrétem jejich autora, kovbojky i četné detektivky. Kupodivu bychom obdobné zájmy našli i mezi renomovanými archeology a jinými badateli. Vždyť každé zkoumání je tak blízké práci detektiva a mnohdy ještě dobrodružnější i tajemnější.

Starý pán se stále více vracel ke svému mládí a krásným dávno zapomenutým časům vánočním: „*Naše rodina byla čtyřčlenná,*

S přítelem prof. F. Danešem v Olomouci (2000)

otec, matka a já a matčina mladší sestra, jež s námi strávila většinu svého neobyčejně pracovitěho života. Před Vánocemi byly... hlavním předmětem činnosti nákupy, vaření a pečení, při tom jsme my muži spolupůsobili měrou jen skutečně nepodstatnou... Otec na to žehral a posílal v duchu, a někdy dokonce nahlas všechny svátky ke všem čertům... ale vím, že v Boha věřil, neuznáváje žádnou církevní obec hodnou, aby do ní vstoupil...“ Do konce života spatřoval v oblíbeném Aischylovi antického romantika a zůstával jím i sám.

Roku 2002 napsal své kolegyni ze Společnosti Mgr. Daně Metzlové:

„My rukopisci (míněno obránci Rukopisů) jsme trochu takoví ‚stormy petrels‘, bouřliváci, rackové, kteří vylétají na moře hlavně za velké nepohody.“

Poslední léta života nebyla pro Julia Enderse vůbec lehká, nejenže jej vědecká obec, jejíž část se nedokázala zbavit přetrvávajících klíšé, nedocenila, ba odmítala dál jakýkoli dialog, ani přímé okolí pochopitelně neznalo hloubku a kvalitu jeho odborné činnosti a stárnoucímu muži se vždy nedo-

stávalo pozorností, kterou by si zcela jistě zasloužil. Nebýt oddaných přátel včetně zdejšího pana faráře a příbuzných, od nichž se mu dostávalo kromě praktické pomoci i útěchy, povzbuzení a pochopení, byl by život o hodně těžší. Samozřejmě jej právem těšilo ohromné uznání od členů obnovené České společnosti rukopisné, bez nichž byl by odsouzen k postupnému zapomenutí stejně jako jeho dílo. Dodnes se však setkáte i v Karlově a Malé Morávce s řadou místních lidí, kteří rádi vzpomenu na nepřehlédnutelnou postavu dobráckého pana doktora i jeho sympatickou ženu. Je smutné, že širší společnost regionu nezaznamenala výrazněji přítomnost obdivuhodného vědce ještě za jeho spleťtého života. Jak přibývalo let, tak ubývalo zdraví, nikoli však dokonale fungujícího myšlení a rozsáhlého odborného zaujetí. Život dobrého člověka a přes všechna zklamání vždy důvěřivého altruisty, hluboce věřícího křesťana a nesmírně talentovaného filologa vyhasl v Malé Morávce uprostřed rozsáhlé vědecké práce 18. ledna 2005. Odpočívá po boku své ženy Marie na tichém hřbitůvku v Žalkovicích na Kroměřížsku.

Nuž v odměnu dobra,

jež dala nám zem,
teď znějte dobré modlitby mé!
Zeus, cizinců přítel, ať střeží úst
mých projevy vděčné,

by nechybně cíl
svůj zasáhly, řízeny pravdou.

(Aischylos:
Prosebnice, verš 628–632,
překlad Julius Enders)

Závěrem souboru článků musím vřele poděkovat paní Mgr. Daně Metzlové z České společnosti rukopisné, která mi poskytla nejen velmi zajímavý a podnětný Sborník vzpomínek a statí o dr. Juliu Endersovi, ale i další informace včetně těžko dostupných dobových pramenů. Stejně děkuji též

Dr. Julius Enders

(kresba L. Šindeláře 2005)

jejímu kolegovi Ing. Jiřímu Urbanovi, který mi pomohl dalšími důležitými doklady a řadou fotografií včetně povolení užít ilustrace ze sborníku. Mnoho vděčím i svému milému příteli Mgr. Ottu Spitzerovi, který se se mnou ochotně podělil o velmi zajímavé vzpomínky na manžele Endersovy. Můj nesmírný dík patří panu Renému Šormovi z Břidličné za kopie velkého množství fotografií a dokumentů obou manželů, jež dovolily zpřesnit řadu důležitých momentů v jejich životě, panu Pavlu Buráňovi, který mi věci naskenoval a předal, velmi děkuji za ochotu a za významné informace též rodině Lea Netopila ze Žalkovic, bratra paní Marie Endersové, její neteři paní JUDr. Haně Hrabalové z Hulína, P. Romanu Dlouhému a emeritní ředitelce malomorávecké školy Vlastě Zobalové.

Mgr. Jiří Karel
(Urban J.: *Moje svědectví o Juliu Endersovi, Julius Enders, sborník vzpomínek a statí, Čs. společnost rukopisná, Praha 2010; Hřebíček, R. J.: Vzpomínka na Dr. Julia Enderse, Julius Enders...; Metzlová, D.: Endersovy překlady Aischylových tragédií, Julius Enders...; Slovník č. literatury po roce 1945; Táž: Osobnost: Starý romantik PhDr. Julius Enders, Neviditelný pes 15. 12. 2008; Hradilová, L.: Česká společnost rukopisná, dipl. práce, Opava 2000 ad.)*

Loudím se s Vámi, drazí moji milí,
ruky Vám stisk, již nemohu dát,
dotklať se srdce, odešly síly,
loučím se se všemi, kdo měl mě rád.

S bolestí v srdci oznamujeme
všem příbuzným, přátelům a známým,
že nás navždy opustil náš milovaný strýc,
pan

PhDr. Julius ENDERS

Zemřel v úterý dne 18. ledna 2005
ve věku nedožitých 85 let.

S našim drahým zesnulým se rozloučíme
v úterý dne 25. ledna 2005 v 15.00 hodin
v Chrámě Páně v Malé Morávce
a po smutečním obědu bude zpopelněn.

Malá Morávka,
č.p. 181

Za pozůstalé:
synovec René s rodinou
a ostatní zarmoucená rodina

Organizace smuteční služby
F.L.I.P. Rýmařov

Parte

Osmdesátiny Julia Enderse

Fota: archiv J. Karla

V pivnici přišel o mobil

O mobil za 8 tisíc korun přišel 20letý mladík o posledním červnovém víkendu při návštěvě pivnice v Břidličné. Telefon značky Samsung mu měl vzít zloděj v momentě, kdy ho nechal bez dozoru položený na stole.

Praštil ho pivní sklenicí

Policejní komisař zahájil trestní stíhání 37letého muže obviněného z těžkého ublížení na zdraví a výtržnictví. Muž 1. června napadl na chodbě baru na Bruntálské ulici v Břidličné 22letého mladíka. Po předchozí hádce jej několikrát udeřil sklenicí na pivo do hlavy. Napadený mladík musel být s tržnými rány ošetřen v nemocnici. Obviněnému hrozí trest odnětí svobody až na 10 let.

Ze sběrný zmizelo 400 kg hliníku

Vloupání do sběrný kovového odpadu šetří rýmařovští policisté v Břidličné. Zloděj se v noci z 1. na 2. července vlámal do dvou kontejnerů na barevný kovový odpad, které stály ve dvoře sběrný. Odcizil cca 400 kg hliníku v hodnotě 10 tisíc korun.

Večer zaparkoval, ráno bylo auto pryč

Tutéž noc se kradlo i na jiném místě Břidličné. Na Sokolovské ulici odcizil neznámý pachatel vozidlo Škoda Felicia zaparkované před panelovým domem. Majiteli vznikla škoda ve výši 35 tisíc korun. Policisté provedli ohledání místa činu, zajistili stopy a po vozidle vyhlásili celostátní pátrání. Pachatelé hrozí vězení až na dva roky.

Zmizel zahradní nábytek i bedna na piva

Hezké počasí láká k posezení venku, bohužel někoho čeká nemilé zjištění, když přijde na svou zahradku a zjistí, že zmizely židle nebo stůl. V Břidličné takové překvapení čekalo na majitele zahrádky u jednoho z činžovních domů na ulici Osvobození. Neznámý pachatel vnikl v noci 2. na 3. července na oplocený pozemek dvojité zahrádky, z jedné odcizil zahradní stůl z masivu a z druhé dvě židle. Dostal se i do garáže, z níž odnesl bednu na lahvová piva. Způsobená škoda činí 2 300 korun.

Přibývá krádeží jízdních kol

O kolo lze přijít, ať je zaparkováno ve stojanu u obchodu či restaurace nebo uzamčeno ve sklepech či v kolárně. Ze sklepů pak nemíží jen jízdní kola, ale také další uložené věci. Během prvního červencového víkendu se vloupal zloděj do sklepa domu na Marxově ulici v Rýmařově. Vypáčil zámky u tří sklepních kójí a odnesl šest hliníkových ráfků jízdních kol, dvě starší jízdní kola, mikrovlnnou troubu, prodlužovací kabel a dva dvoukolové vozíky s železem. Způsobená škoda činí kolem 4 tisíc korun. Během července zmizela z kolárny domu na Pivovarské ulici v Rýmařově další dvě crossová jízdní kola. Způsobená škoda činí 30 tisíc korun.

Bagr nemá čím kopat

Rýmařovští policisté šetří krádež části bagru, k níž došlo v noci z 8. na 9. července poblíž železničního přejezdu mezi Lomnicí u Rýmařova a Dětřichovem nad Bystřicí. Zloděj odnesl kopací lžici bagru zn. CAT včetně píštěnce, čepu a hadic. Předběžná škoda je vyčíslena na 60 tisíc korun.

Z pastviny ukradli půlroční tele

V době od 12. do 14. července odcizil neznámý pachatel z pastviny v Jamarticích, která je ohraničená elektrickým ohradníkem, tele plemene Charolais - Simental. Zvíře bylo půl roku staré a vážilo přes 200 kg. Způsobená škoda činí 13 tisíc korun.

Mladistvý okrádal vlastní matku

V těchto dnech zahájil policejní komisař trestní stíhání 16letého mladíka z Rýmařovska pro krádež. Od října 2013 do poloviny května 2014 měl postupně odcizit své matce a jejímu druhovi 15 litrů domácí slivovice, finanční hotovost 3 500 korun, náradí a zlaté šperky. Způsobil škodu ve výši přes 64 tisíc korun.

Zmizelo další výfukové potrubí

Již čtvrtý případ krádeže výfukového potrubí v Rýmařově šetří místní policisté. K poslední krádeži došlo na Opavské ulici. Pachatel demontoval kompletní soustavu z automobilu Volkswagen Transporter, který byl odstaven

v oploceném areálu. Způsobená škoda dosáhla 16 tisíc korun.

Agresivita pod vlivem alkoholu

V létě se množí případy agresivního chování pod vlivem alkoholu. Na Dlouhé ulici v Břidličné zasahovali policisté proti 31letému opilému muži, který měl hrubě nadávat svému otci a sestře. Policisté agresivnímu muži při dechové zkoušce naměřili 3,36 promile alkoholu. Převezli jej k vystrážlivění na záchytnou stanici do Opavy.

Další útok se odehrál ve Staré Vsi, kde 38letý muž fyzicky napadl bývalou družku a její matku. Policisté muže zajistili, při dechové zkoušce mu naměřili 2,23 promile alkoholu a odvezli ho na záchytku.

V neděli 27. července vpoledveč vyjžděli policisté na Hornoměstskou ulici v Rýmařově. 58letá žena o víkendu slavila svátek, alkohol v ní ale vzbudil agresivitu. Vulgárně napadala svého druha a ničila zařízení bytu. Policisté jí při dechové zkoušce naměřili 2,76 promile alkoholu v dechu. Střízlivěla již na záchytné stanici. Stejně jako oba předchozí útočníci nyní čelí pozezení z přestupku proti občanskému soužití.

Pořezaný muž skončil v nemocnici

V úterý 22. července došlo v bytě jednoho z domů na Revoluční ulici v Rýmařově k vážnému incidentu. 65letý muž se po požití alkoholu dostal do hádky s 52letým mužem, který zde byl na návštěvě u matky, vytáhnul ze zásuvky nůž a pořezal ho na krku. Zranění si vyžádalo hospitalizaci v nemocnici s dobou léčby nejméně 10 dnů. Policisté útočníka na místě zadrželi a umístili do policejní cely. Vyslechl si obvinění ze zločinu těžkého ublížení na zdraví ve stádiu pokusu. Stíhání je vedeno na svobodě, obviněnému hrozí trest odnětí svobody až na deset let.

Zloděj vzal sekačku a pilu

O posledním červencovém víkendu se kradlo v Dolní Moravici. Zloděj násilně vnikl do kůlny u jedné z rekreačních chat a odnesl si sekačku a okružní kotoučovou pilu, vše v hodnotě přes 12 tisíc korun.

komisař por. Bc. Pavla Tušková

Hasiči v terénu

Hasiči z Rýmařova zachraňovali mládě poštolky z větrací šachtice

Na poslední červnovou neděli určitě dlouho nezapomenou rýmařovští profesionální hasiči ani mládě poštolky, které museli vyprostit z větrací šachtice panelového domu v Rýmařově. Poštolku sem zřejmě přilákala vůně nedělních obědů z kuchyňských digestořů, připomínající ptačí krmi.

Podle velitele zásahu se hasiči nemohli dostat do útrob větrací šachtice jinak než poškozením jejího pláště. „*Prokousali jsme se tam s pomocí vrtačky a nůžek na plech,*“ uvedl velitel zásahu.

Po vysvobození z šachtice a vypuštění na svobodu mládě okamžitě zmizelo

lo na nejbližším stromě a ihned začalo komunikovat se svými rodiči, kteří se ozývali z okolních stromů. Po následujícím výchovném rozhovoru si ratolest zřejmě dá napříště moc dobrý pozor, kam bez jejich svolení zaletí.

Foto a text: por. Mgr. Petr Kúdela, tiskový mluvčí HZS MSK

DNY PARTNERSTVÍ

6. 9. 2014

Zahrada Hedvy

2014

HLAVNÍ PROGRAM

- 9:30 - Zahájení - náměstí - Trubači Hranice
- 10:00 - Dechový orchestr Podolanka
- 10:00 - Ukázky techniky - Katr, a. s.
- 11:00 - Divadlo pro děti
- 12:15 - Dechový orchestr Podolanka
- 12:45 - Trubači Hranice
- 13:00 - Zayferus - sokolníci
- 14:00 - **Aneta Langerová**
- 15:30 - Happy To Meet
- 16:00 - Kvelb - pouliční taškařice
- 17:00 - Ozimska Orkiestra Dĕta
- 19:00 - Večerní zábava - hud. skupina Styl
- 23:00 - Ohňové divadlo Motýli

DOPROVODNÝ PROGRAM

Dřevorubecké soutěže, den s Lesy ČR, lesní pedagogika, ukázky lesní a zahradní techniky, přehlídka koní včetně ukázky prací, střelba na asfaltové terče,

Aneta Langerová

Happy To Meet

Občerstvení zajištěno

VSTUP ZDARMA
změna programu vyhrazena

Myslivecké sdružení Rýmařov

"Kulturalnym szlakiem pogranicza / Kulturní stezkou pohraničí", reg. č. PL.3.22/2.00/12.03420.

ZÁJMOVÉ KROUŽKY

SVČ RÝMAŘOV 2014 - 2015

406 Africké bubny	M. Fidler	od 10 let	ÚT	14:30 - 16:30	SVČ	250 Kč	23. 9. 2014	15
406 Africké bubny	M. Fidler	od 10 let	ÚT	16:30 - 18:30	SVČ	250 Kč	23. 9. 2014	15
406 Africké bubny	M. Fidler	od 10 let	ST	15:00 - 17:00	SVČ	250 Kč	24. 9. 2013	15
415 Basketbal	M. Sedláček	13 - 18 let	ST	16:30 - 18:00	těl. 1. Máje	350 Kč	24. 9. 2014	15
414 Box	J. Imbernon	15 - 18 let	ST	18:00 - 19:30	SVČ	400 Kč	25. 9. 2014	15
425 Fantasy club	L. Nedomlel	5 tř. - SŠ	ST	17:00 - 19:00	SVČ	250 Kč	24. 9. 2014	15
408 Florbál	T. Hnát	6. - 9. tř.	ČT	16:30 - 17:30	těl. Gymn.	350 Kč	25. 9. 2014	15
409 Florbál	T. Hnát	dorost	ČT	17:30 - 19:30	těl. Gymn.	350 Kč	25. 9. 2014	15
407 Horolezecký	J. Vala	3. - 9. tř.	PO	14:30 - 16:00	SVČ	400 Kč	22. 9. 2014	10
435 Horolezecký st.	J. Vala	15. - 18 let	PO	16:00 - 17:30	SVČ	400 Kč	22. 9. 2014	10
401 Informatika	J. Vala	od 3. tř.	ÚT	14:00 - 16:00	SVČ	400 Kč	23. 9. 2014	12
102 Ker. - výt. dílna	E.Kudláková	od 5. tř.	PO	16:00 - 18:00	SVČ	500Kč / pol.	15.9.2014	8
105 Ker.- výtvarný	E.Kudláková	od 4. tř.	ČT	14:00 - 15:30	SVČ	500Kč / pol.	18.9.2014	12
106 Ker.- výtvarný	E.Kudláková	1. -4. tř.	PÁ	13:30 - 14:45	SVČ	500Kč / pol.	19.9.2014	12
101 Keramika	E.Kudláková	od 4. tř.	PO	14:00 - 15:30	SVČ	500Kč / pol.	15.9.2014	12
103 Keramika	E.Kudláková	od 4. tř.	ÚT	14:00 - 15:30	SVČ	500Kč / pol.	16.9.2014	12
104 Keramika	E.Kudláková	1. -3. tř.	ST	13:45 - 15:00	SVČ	400Kč / pol.	17.9.2014	12
110 Keramika a text. tvorba	E.Kudláková	od 5. tř.	ST	15:30 - 17:00	SVČ	500Kč / pol.	17.9.2014	6
211 Kondiční cvičení	M. Pavlová	žáci + dorost	ÚT, ČT	14:30 - 16:00	SVČ pos.	350 Kč	23.9.2014	12
210 Kulturnistika	J. Jablončík	dorost	PO, ST	17:30 - 19:00	SVČ pos.	550 Kč	22.9.2014	12
403 Lukostřelba	J. Vala	od 3. tř.	ST	14:00 - 15:15	těl. Horn	400 Kč	24. 9. 2014	12
403 Lukostřelba	J. Vala	od 5. tř.	ST	15:15 - 16:30	těl. Horn	400 Kč	24. 9. 2014	12
404 Lyžařský	S. Gerhardová	od 6 let - 2. tř.	PO, ČT	16:00 - 18:00	F. Zah.	600 Kč	1. 9. 2014	15
404 Lyžařský	M. Valová	2. tř - 3.tř.	PO, ČT	16:00 - 18:00	F. Zah.	600 Kč	1. 9. 2014	15
404 Lyžařský	T. Gerhard	4.tř. - 5.tř.	PO, ČT	16:00 - 18:00	F. Zah.	600 Kč	1. 9. 2014	15
302 Move2you - děti pok.	P. Čechová	8 - 11 let	PO PÁ	14:00 - 15:30 14:00 - 15:30	SVČ - MS	350Kč / pol.	1.9.2014	obsaz
304 Move2you - děti zač	P. Čechová	8 - 11 let	ST	14:30 - 15:30	SVČ - MS	300Kč / pol.	24.9.2014	20
301 Move2you - hlavní obsazeno	P. Čechová	12 - 18 let	ÚT ST PÁ	16:30 - 18:00 16:00 - 18:00	SVČ - TS SVČ - MS SVČ - MS	500Kč / pol.	2.9.2014	obsaz
305 Move2you - junioři zač.	P. Čechová	12 - 16 let	PO	17:30 - 19:00	SVČ - MS	300Kč / pol.	23.9.2014	20
306 Move2you - mini pok.	P. Čechová	5 - 7 let	PO PÁ	16:30 - 17:30 15:30 - 16:30	SVČ - MS	300Kč / pol.	1.9.2014	obsaz
303 Move2you - mini zač	P. Čechová	5 - 7 let	PO ST	15:30 - 16:30 15:30 - 16:30	SVČ - MS	300Kč / pol.	22.9.2014 24.9.2014	20
201 Orientální tanec - mini	P. Najdeková	5 - 7 let	ÚT	14:30 - 16:00	SVČ	400 Kč	9.9.2014	15
203 Orientální tanec - junior.	R. Jánská	12 - 14 let	ČT	15:30 - 18:00	SVČ - MS	400 Kč	18.9.2014	15
204 Orientální tanec - junior.	K.Cimbotová	12 - 14 let	PÁ	14:30 - 16:00	SVČ - TS	400 Kč	19.9.2014	15
202 Orientální tanec - děti	R. Jánská	8 - 11 let	PO	15:30 - 17:00	SVČ -TS	400 Kč	15.9.2014	15
207 Orientální tanec - dorost.	M. Štefelová	dorostenky	PÁ	16:30 - 18:00	SVČ -TS	400 Kč	19.9.2014	15
402 PC hry	J. Vala	od 3. tř.	ČT	14:00 - 16:00	SVČ	400 Kč	25. 9. 2014	12
413 Sebeobrana + Box	P. Baďura	8 - 14 let	ST	16:30 - 18:00	SVČ	400 Kč	25. 9. 2014	15
107 Sluníčko	M. Beránková	rodiče + děti	PO ÚT, ČT	15:30 - 17:00 9:30 - 11:00	SVČ	500Kč / pol.	16.9.2014	14
108 Sluníčková herna	K. Fryblíková	ro. + nejm. děti	ST	9:30 - 11:00	SVČ	500Kč / pol.	17.9.2013	14
411 Stolní tenis	M. Klimešová	1. - 5. tř.	ÚT	16:00 - 17:30	SVČ	400 Kč	24. 9. 2014	10
412 Stolní tenis	D. Palivec	od 6 tř. - SŠ	ÚT, ČT	17:30 - 19:00	SVČ	400 Kč	26. 9. 2014	10
405 Šachový	M. Slovák	od 1. tř.	PÁ	15:00 - 17:00	SVČ	300 Kč	19. 9. 2014	12
109 Taneční kurz	L. Šobek V. Kainzová	od 9. tř. - SŠ	PÁ	17:30 - 19:30	SVČ	500Kč / pol.	26.9.2014	30 párů
436 Volejbal	A. Továrková	15 - 18 let	ČT	18:00 - 19:00	Těl. Národní	400 Kč	26. 9. 2014	15
Dospělí								
437 Badminton	R. Šašinka	dospělí	ST	18:30 - 20:0	těl. Gymn.	500Kč / pol.	24.10.2014	12
421 Box	J. A. Imbernon	dospělí	ST	19:30 - 21:00	SVČ	500 Kč	18. 9. 2014	12
418 Fotoklub	J. Vala	dor + dospělí	PO	17:00 - 18:30	SVČ	250 Kč / pol.	7. 10. 2014	12
118 Francouzština zač.	K. Coudray	mládež a dosp.	ÚT	17:00 - 18:00	SVČ	1200 Kč/pol	16.9.2014	
417 Inf. pro dospělé pok.	J. Vala	dospělí	ÚT	17:00 - 18:30	SVČ	450 Kč / pol.	14. 10. 2014	12
416 Inf. pro dospělé zač.	J. Vala	dospělí	ÚT	10:00 - 11:30	SVČ	450 Kč / pol.	14. 10. 2014	12
114 Italská pok.	K. Coudray	mládež a dosp.	ÚT	19:00 - 20:00	SVČ	1200 Kč/pol	16.9.2014	10
113 Italská zač.	K. Coudray	mládež a dosp.	ÚT	18:00 - 19:00	SVČ	1200 Kč/pol	16.9.2014	10
112 Keramika dosp.	E.Kudláková	dospělí	ÚT	16:30 - 19:30	SVČ	60 Kč/lekce	16.9.2014	20
422 Klub kondičního cvičení		dospělí	PO - PÁ	dle rozpisu	SVČ pos.	50 Kč vstup 500, 700 Kč / 3 měs.	2. 9. 2014	
115 Kreativní tvorba	I. Podzemná	dospělí	ČT	17:00 - 19:00	SVČ	300 Kč/pol.	25.9.2014	10
119 Němčina pok.	I. Ducháčková	dospělí	PO	19:00 - 20:00	SVČ	1200Kč / pol	8.9.2014	
120 Němčina zač.	I. Ducháčková	dospělí	PO	18:00 - 19:00	SVČ	1200Kč / pol	8.9.2014	
205 Orient. tanec ženy	Š. Kastnerová	dospělí	ST	18:00 - 20:00	SVČ t. sálek	500Kč / pol.	10.9.2014	15
206 Orient. tanec ženy	M. Kohoutková	dospělí	ČT	18:00 - 20:00	SVČ t. sálek	500Kč / pol.	18.9.2014	15
116 Paličkování	E.Kudláková	dospělí	ST	14:00 - 15:30	SVČ	100,00 Kč	24.9.2014	12
419 Pilates + kond. cvič.	H. Tesařová	ženy + dorost	ÚT, ČT	17:30 - 18:30 18:30 - 19:30	SVČ pos.	550 Kč	24. 9. 2014	10
420 Stolní tenis	B. Rektořík	dospělí	ÚT, ČT	19:00 - 21:30	SVČ	500Kč / pol.		10
117 Taneční kurz	L. Šobek V. Kainzová	dospělí	PÁ	20:00 - 22:00	SVČ	1000Kč pár	26.9.2014	30 párů
312 Žij pohybem	P. Čechová	dospělí	ST	18:00 - 19:00	SVČ - MS	40 Kč lekce	15. 10. 2014	

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Sňatek je jediný trest na doživotí, při němž může být poskytnuta milost na základě špatného chování.

Alfred Hitchcock

„...není to závod, ale prověrka osobní zdatnosti, fyzické připravenosti a pevné vůle.“

Odbor Klubu českých turistů Rýmařov

ve spolupráci
se SVČ Rýmařov
Vás zve na

**XXXIX. ročník
turistické akce**

RÝMAŘOVSKÁ PADESÁTKA

MEMORIÁL MUDr. Zdeňka Němečka
v sobotu 6. září 2014

Start: Středisko volného času Rýmařov
od 6.00 hod. do 10.00 hod

Cíl: Středisko volného času Rýmařov do 18 hodin

Pěší trasy: 50 km start v 6.00 hod., nejpозději v 7.00 hod
35, 25, 14 km start od 6.00 hod. do 9.00 hod.

Cyklotrasy: 62, 42, 30, 15 km společný start v 9.00 hod.

Startovné: Děti do 5 let zdarma
5 -10 let 5 Kč
Členové KČT, studenti a důchodci 20 Kč
Ostatní účastníci 30 Kč
Děti do 15 let se mohou zúčastnit pouze v doprovodu dospělých!!!

Občerstvení: na trase vlastní, v cíli čaj

Akce se koná za každého počasí!
Každý se účastní na vlastní nebezpečí.
Pro všechny cyklisty je povinná přílba!

Informace:
Pěší trasy: J. Mácová, tel. 721 424 862
Cyklotrasy: J. Lachnit st., tel. 723 002 799

Popis pěších tras:

- 50 km Rýmařov - Stará Ves pila - Nová Ves - Jelení, Mravencovka - Alfrédka - Skřítek - Hvězda - Rabštejn, Bedřichov - Dobřečov - Horní Město - Rýmařov.
- 35 km Rýmařov - Janovice - Rabštejn - Rešovské vodopády - Rýmařov.
- 25 km Rýmařov - Janovice - Kam. hora - Dobřečovská hora ke Špičáku - Tvrdkov - Rešovské vodopády - Skály - Rýmařov.
- 14 km Rýmařov - Janovice - Kamenná hora - Pod Výchledy - Janovice - Rýmařov.
- 5 km Rýmařov - Stráň - vodárna - Ondřejovský potok - Rýmařov.

Popis cyklotras:

- 62 km Rýmařov - Janovice - Kamenná hora - Rabštejn - Hvězda - Skřítek, Jesenická magistrála - Alfrédka - Mravencovka - Vyhlička Nová Ves - Dolní Moravice - Rýmařov.
- 42 km Rýmařov - Janovice - Stará Ves - Škaredá jedle - Hubert - Žlutý potok - Jesenická magistrála - Pod Zelenými kameny - Alfrédka - Mravencovka - Vyhlička Nová Ves - Moravice - Rýmařov.
- 30 km Rýmařov - Janovice - Stará Ves - Orientka - Stříbrný potok - Alfrédka - Mravencovka - Vyhlička Nová Ves - Dolní Moravice - Rýmařov - Janovice - Stará Ves - Stará Ves pila - chata Orientka a zpět po stejné trase.
- 15 km Rýmařov - Janovice - Stará Ves - Stará Ves pila - chata Orientka a zpět po stejné trase.

Známa i neznámá výročí

- 6. 8. Světový den boje za zákaz jaderných zbraní – výročí svržení první jaderné pumy na Hirošimu v roce 1945
- 7. 8. 1899 nar. Oldřich Nový, herec a režisér (zemř. 15. 3. 1983) – 115. výročí narození
- 8. 8. 1884 zemř. Miroslav Tyrš, spoluzakladatel sokolského hnutí (nar. 17. 9. 1832) – 130. výročí úmrtí
- 9. 8. Den Nagasaki - výročí svržení jaderné bomby v roce 1945
- 9. 8. 1959 zemř. Emil František Burian, režisér, skladatel, spisovatel a publicista (nar. 11. 6. 1904) – 55. výročí úmrtí
- 11. 8. 1899 nar. Jindřich Štyrský, malíř, ilustrátor, fotograf a básník (zemř. 21. 3. 1942) – 115. výročí narození
- 12. 8. 1854 nar. Ignát Herrmann, prozaik a žurnalista (zemř. 8. 7. 1935) – 160. výročí narození
- 13. 8. 1899 nar. sir Alfred Hitchcock, britský a americký filmový režisér (zemř. 29. 4. 1980) – 115. výročí narození
- 16. 8. 1419 zemř. Václav IV., český panovník (nar. 26. 2. 1361) – 595. výročí úmrtí
- 16. 8. 2004 zemř. Ivan Hlinka, hokejový reprezentant a trenér (nar. 26. 1. 1950) – 10. výročí úmrtí
- 19. 8. 1674 nar. František Maxmilián Kaňka, barokní architekt a stavitel (zemř. 14. 7. 1766) – 340. výročí narození
- 19. 8. 1994 zemř. Ladislav Fuks, prozaik a scenárista (nar. 24. 9. 1923) – 20. výročí úmrtí
- 21. 8. 1884 nar. Bohumil Kubišta, malíř a teoretik umění (zemř. 27. 11. 1918) – 130. výročí narození
- 21. 8. 1904 nar. Count Basie, vl. jm. William Basie, americký jazzový pianista (zemř. 26. 4. 1984) – 110. výročí narození
- 23. 8. 1974 zemř. Mikuláš Medek, malíř, grafik, ilustrátor a básník (nar. 3. 11. 1926) – 40. výročí úmrtí
- 24. 8. 1899 nar. Jorge Luis Borges, argentinský prozaik (zemř. 14. 6. 1986) – 115. výročí narození
- 25. 8. 1984 zemř. Truman Capote, americký spisovatel (nar. 30. 9. 1924) – 30. výročí úmrtí
- 26. 8. 1914 nar. Julio Cortázar, argentinský prozaik (zemř. 12. 2. 1984) – 100. výročí narození
- 26. 8. 1979 zemř. Mika Waltari, finský spisovatel a publicista (nar. 19. 9. 1908) – 35. výročí úmrtí
- 28. 8. 1749 nar. Johann Wolfgang von Goethe, německý spisovatel (zemř. 22. 3. 1832) – 265. výročí narození
- 28. 8. 1959 zemř. Bohuslav Martinů, skladatel (nar. 8. 12. 1890) – 55. výročí úmrtí

**Středisko volného času Rýmařov
zve všechny zájemce na**

KURZ SPOLEČENSKÉHO TANCE

ve velkém sále SVČ Rýmařov

Zahájení 19. září

17.30 – mládež

20.00 – dospělí (začátečníci)

7. listopadu od 20.00 – dospělí (pokročilí)

Závěrečný ples 19. prosince

Lektoři: Libor Sobek a Veronika Kainzová
Přihlášky od 1. září: EKudlakova@seznam.cz,
554 254 372, SVČ Rýmařov

Společenská kronika

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Marta Sedláková - Rýmařov	80 let
Anna Štefanová - Rýmařov	80 let
Eva Kokešová - Janovice	81 let
Zdeněk Pospíšil - Stránské	81 let
Svatopluk Podaný - Rýmařov	82 let
Vojtěch Smetana - Rýmařov	82 let
Božena Šimrová - Rýmařov	82 let
Hedvika Baroňová - Rýmařov	82 let
Vratislav Hájek - Rýmařov	82 let
Růžena Schollerová - Rýmařov	83 let
Jaroslav Mazel - Nové Pole	83 let
Ida Henkeová - Rýmařov	84 let
Jaroslav Mikeš - Rýmařov	85 let
František Závada - Rýmařov	85 let
Markéta Gerychová - Rýmařov	86 let
Anna Matějčková - Rýmařov	86 let
František Nesiba - Rýmařov	87 let
Julie Brunclíková - Janovice	87 let
Marie Meitnerová - Rýmařov	88 let
Ferdinand Štěpek - Rýmařov	88 let
Jan Slovák - Edrovice	88 let
Marie Rajnohová - Rýmařov	89 let
Jindřiška Pospíšilová - Rýmařov	97 let

Dne 22. srpna 2014
oslaví krásnou zlatou svatbu
manželé

**Anna a Bohuslav
Zelenkovi**

z Rýmařova.

*Ať vám slunce stále na cestu svítí,
ať vaše láska pučí jako jarní kvítí.*

*Dneska je váš velký den,
50 let pospolu, a to není sen!*

Ke zlaté svatbě gratulujeme.

*Do dalších společných let
zdraví, lásku, štěstí přejeme.*

*Dcera Jitka, syn Slávek, vnučky Jana a Markétka, vnuk Lukáš,
pravnuček Dominiček, Jarek a Dalibor*

Rozloučili jsme se

Jarmila Sedláčková - Stará Ves	1950
Josef Kadlec - Malá Štáhle	1931
František Koněvalík - Janovice	1931
Karel Trčka - Rýmařov	1953
Erika Kratěnová - Malá Morávka	1938
Josef Polách - Rešov	1949
Božena Ondruchová - Dolní Moravice	1932
Josef Pobeška - Rýmařov	1946
Květoslav Fölkel - Horní Město	1932
Antonín Konečný - Rýmařov	1941
Jiřina Kavková - Dolní Moravice	1942
Lubomír Koupil - Horní Město	1963
Gerlinde Janků - Rýmařov	1925
Juraj Furiš - Janovice	1930

Evidence obyvatel MěÚ Rýmařov

Městská knihovna Rýmařov

Český zahrádkářský svaz Rýmařov

zve na

5. ročník výstavy výpěstků galerie U Stromu poznání v knihovně

Výstava bude
ke zhlédnutí pouze ve:

ČTVRTEK 14. 8. 2014

PÁTEK 15. 8. 2014

od 8 do 16 hodin

TĚŠÍME SE

NA VAŠI NÁVŠTĚVU

Omezení provozu Městské knihovny Rýmařov o prázdninách

V době hlavních prázdnin bude knihovna uzavřena
o všech prázdninových sobotách. Půjčovní doba bude
zkrácena o hodinu denně, tzn. otevřeno bude do 16 hodin.

PŮJČOVNÍ DOBA od 7. 7. do 31. 8. 2014:

Po	9.00 – 16.00	Út	9.00 – 16.00
St	zavřeno	Čt	9.00 – 16.00
Pá	9.00 – 16.00	So	zavřeno

od 7. 7.

do 8. 8. 2014

VÝMĚNNÁ BURZA KNIH

Přečtené nebo nepotřebné knihy
můžete odložit
v knihovně

Bližší informace v půjčovně

Soutěž Marie Kodovské

Markéta Kubičková: Ztracený svět myslí

Sít se pomalu houpala a vrzání napnutých provazů uspávalo. Palmy, mezi nimiž visela, vrhaly na mladého odpočívajícího muže příjemný stín. Přestože se schylovalo k večeru, tropické slunce stále pražilo a rozpalovalo bílý písek na pláži.

Mladík v síti otevřel oči a zamžikal před paprsky, které pronikaly palmovím. Teplý tropický vánek ho pohladil po tváři. Unaveně a neochotně se posadil. V mořském vzduchu byla cítit sůl a rybina. Z pláže sem doléhalo šplouchání vln, jehož pravidelný rytmus ho uklidňoval.

Tropický ráj. Nikdo o něm nevěděl, nikdo jiný tu nežil, jako by nikdo jiný ani neexistoval.

Jarda se zamračil a nad nosem se mu usadila hluboká vráska. On o tomto místě věděl, on ostrov navštěvoval každý den, on byl jediný, kdo rušil božský klid. Muž v bílém.

Svezl se ze sítě a pod bosýma nohama mu zakřupal písek. Jak se o ostrově dověděl? Proč sem pořád chodil? Ostrov byl *Jardův* ztracený svět, nikdo kromě něj o něm neměl vědět!

Zakroutil hlavou. Došel k dřevěnému vědru se sladkou vodou a pořádně se napil. Už byla teplá. Pak si obul kožené sandály, hodil si brašnu přes rameno a vydal se

do hloubi ostrova nasbírat nějaké ovoce. Pak se najednou zarazil a otočil se.

Stál tam zase. Tušil, že ho za sebou spatří, přesto se lekl. Na sobě měl jako vždy dlouhý bílý plášť, pod ním bílou košili, kalhoty a boty ve stejné barvě. Přátelsky se usmíval a kolem moudrých hnědých očí se mu dělaly vějířky vrásek. Holou hlavu, na níž se leskly paprsky večerního slunce, obkružoval věneček šedých vlasů. Posunul si brýle na špičatém nose a zahleděl se mladíkovi přímo do očí. Ten muž byl kromě Jardy jediný, kdo o ostrově věděl.

„Jak se daří, pane Dránský?“ Jarde neodpověděl. „Tady nemůžete zůstat,“ pokračoval takovým naléhavým tónem, až měl mladík pocit, že ho prostě musím poslechnout.

„Mě se tu líbí,“ namítl Jarde. Na ostrově byl skutečně šťastný. Pamatoval si, že kdysi žil jinak. Bydlel v rušném velkoměstě, kde pro smog a výpary nebylo možné se nadechnout. Všude pobíhalo plno lidí a v nekonečných zácpách se tísnily dlouhé řady aut. A ten hluk! Každý neustále někam spěchal - do práce, za nákupy, za zábavou. Světla blikala, auta chrčela výfukové plyny a všudypřítomná reklama nenechala nikoho na chvíli vydechnout.

Ostrov naproti tomu skýtal nesku-tečný klid. Nikdo ho tu nerušil... Skoro nikdo. Muž v bílém pro něj chodil každý den a přemlouval ho, ať se vrátí do civilizace. Ať se vrátí mezi ně.

„Já nechci.“

Bílý se smutně usmál. „Vratte se.“ Znělo to spíš jako prosba než prostý příkaz, ale Jarde rázně zavrtěl hlavou.

„Proč bych měl?“ Nebylo tam nic, za čím by se měl vracet. Tady byl spokojený. Skutečně spokojený.

Tajemný muž pokýval hlavou. „Zase pro vás přijdu, Jarde.“ V jeho hlase znělo pevně odhodlání a víra v to, že odtud mladíka jednou dostane.

Dránský přikývl. „Víte, kde mne najdete.“ Pak se otočil a vydal se do vnitrozemí. Po pár krocích se ohlédl, avšak muž v bílém už tam nestál. Jarde ale věděl, že se zase objeví. Nedá mu pokoj. Neustále kazí jeho rajský klid. Zkroušeně si povzdychl a zmizel v záplavě tropického pralesa.

*

Místnost byla velká a prostorná. Zamřížovaným oknem dovnitř proudilo sluneční světlo a v odlescích tančilo po bílých zdech. Stálo v ní několik stolů, kolem nichž posedávaly postavy v zelených

tepláčích a hrály různé deskové hry.

Dveře v rohu pokoje se otevřely a vešel usměvavý muž s vějířkem vrásek kolem hnědých očí. Byl celý oděný v bílém. Pohledem přejel pacienty a jeho zrak se zastavil u okna. Na vozíčku před ním seděla shrbená postava a dívala se ven skrz mířze.

Doktor Mařík se vydal tím směrem. Klekl si před mladíka na koleno, natočil si ho k sobě a podíval se mu zpřímá do očí. Jardův pohled byl prázdný, bez života, ale v modři jeho očí jako by se odrážel celý širý oceán.

Doktor se mile usmál. „Jak se dneska vede, pane Dránský?“ zeptal se, ale věděl, že mu Jarde neodpoví. Už několik let žil ve svém vlastním ztraceném světě, zklamaný tím naším.

Doktor Mařík se pro sebe v hloubi duše usmál. Každý den sem chodil podívat se na Jardu. Vždycky ho potěšil spokojený výraz, který měl jeho pacient rozlitý po tváři jako tropické slunce.

Za zády doktora se objevil zřízenec mohutné postavy.

„Myslíte, že se k nám někdy vrátíte, doktore?“

Doktor pokrčil rameny, aniž by z Jardy spustil oči.

„Nevím. Ale ať je, kde je, určitě je tam šťastný.“

XVII. VELKÁ CENA INDIANA

v ovládní dlouhého biče, lasa, v hodů nožem a tomahawkem, ovládní westernového revolveru
 Juniorská cena F. A. Elstnera v ovládní dlouhého biče a lasa
 7. - 10. 8. 2014, areál Westernové školy v Janovickém lomu
 Rýmařov, Česká republika, GPS 49°56'40.5", 17°15'37.7"

Čtvrtek 7.8.
 14:00 - 20:00 - Registrace, tréninky, workshopy, setkání soutěžících
 20:00 - 01:00 - Přátelské posezení u kytary a ohně

Pátek 8.8.
 10:00 - 16:00 - Registrace, tréninky, workshopy, setkání soutěžících
 20:00 - První repríza divadelního muzikálu Muž z kraje La Mancha, divadelní soubor Pradivadlo

Sobota 9.8 (soutěžní den)
 8:00 - 9:00 - Finální registrace a prezentace soutěžících, představení pořady
 9:00 - 18:00 - Soutěže
 - Kategorie nejmenších chlapců a děvčat (věk 0 až 6)
 - Dětská kategorie (7 až 12 let)
 - Juniorská kategorie (13 až 17)

- dívky
 - chlapci
 - Kategorie dospělých (18 až 65)
 - muži
 - ženy
 - Kategorie seniorů (66 a starší)
 - muži
 - ženy

(Doprovodný program pro děti i dospělé v průběhu soutěží)

15:00 - 16:30 - Open show (všechny kategorie)
 17:30 - Fakířské vystoupení (duo In Flamenus)
 17:50 - 18:00 - Společná exhibice
 18:00 - 19:00 - Slavnostní vyhlášení výsledků
 19:00 - Country bál, hraje skupina "Beg Bie Country",
 Zapálení táborového ohně,

20:00 - Tombola, "Ohňová show" a "Show Indiana Jones".
 Přejeme Vám krásný večer!

Přihlásit se můžete telefonicky nebo elektronickou poštou. Informace naleznete na www.euwestern.eu, (+420)554 211 203, (+420)608 732 948, gin@turisticke-znamky.cz

Městské muzeum a Galerie Octopus

Městské muzeum Rýmařov Vás zve na

DNY EVROPSKÉHO DĚDICTVÍ v Rýmařově 7. 9. – 12. 9. 2014

muzeum rýmařov

NEDĚLE 7. 9.
16:00 koncert pěveckého sboru Vox Montana (kaple V Lipkách)

PONDĚLÍ 8. 9.
17:00 slavnostní zahájení (nám. Míru)
prohlídka města (u muzea)

ÚTERÝ 9. 9.
17:00 vernisáž výstavy historických fotografií Rýmařova a Opole „Zachycený čas“ (muzeum)
18:00 jazzový koncert (náměstí)

STŘEDA 10. 9.
17:00 koncert polské vokalistky Agaty Bajorek (kaple V Lipkách)

ČTVRTEK 11. 9.
17:00 prohlídka muzea (muzeum)
18:00 přednáška (muzeum)

PÁTEK 12. 9.
17:00 autorské čtení Sibiérie s čestným hostem Petrem Vášou
koncert Free Jazz Trio (nám. Míru)

Akce probíhá v rámci projektu „Muzeum-kulturní křižovatka“, který je spolufinancován z fondu mikroprojektů Euroregionu Praděl a městem Rýmařov.

ZÁMEK JANOVICE 2014

CELOSEZÓNÍ PROGRAM:

10. 7. Sylvie Krobová: scénické čtení s hudbou
11. 7. loučkový průvod Rýmařov – Janovice (ohňová show, kapela Weytora)
12. 7. celodenní hudební festival (koncerty, jarmark, divadlo Tramtárie, šerm, soutěže pro děti)
17. 7. letní kino: *Tajemství hradu v Karpatech*
14. 8. letní kino: *Bílá paní*
14. 9. divadlo Pec ze Stránského
27. 9. ukončení zámecké sezóny s koncertem

výstava mladých výtvarníků
Gent-Brusel: smíšená média

KVALITY ČLOVĚKA
Viny jsou ovládané linky

vernisáž 26. 07 2014 v 15:00 hod.
VÝSTAVA POTRVÁ OD 26.07 DO 28.08 2014

MARKETA DE BORGGRAEF LIESELOTTE VLOEBERGHs
MATHIAS BERNER BRAM DEMUNTER ISA DE LEENER MAX DREEZEN
MICHAEL VALDEZ MAAME TAKYI ELVIS KENNES STEPHANIE BECQUET MARUOLEIN GULDENTOPS

HUMAN QUALITY

Zámek Janovice 2014

Otevírací doba:
červen - září

Výstava výtvarných prací:

Úterý	10 – 11, 12 – 13 hod
Čtvrtek	13 – 14, 15 – 16 hod
Sobota	13 – 14, 15 – 16 hod

Komentované prohlídky:

Úterý	11 – 12, 13 – 14 hod
Čtvrtek	14 – 15, 16 – 17 hod
Sobota	14 – 15, 16 – 17 hod

Omezený počet návštěvníků
prohlídky zámku (max. 40 osob).
Pro větší skupiny doporučujeme rezervaci předem.

Tel.: 554 212 381
E-mail: info@rymarov.cz
www.muzeumrymarov.cz
facebook: Městské muzeum Rýmařov

ZÁMEK JANOVICE 2014

Sdružení obcí Rýmařovska a Městské muzeum Rýmařov
Vás srdečně zvou na

Zámecký letní ples
v pátek 22. 8. 2014
ve 20 hodin

jazz
občerstvení zajištěno
společensky oděv + sportovní obuv

www.muzeumrymarov.cz
facebook: Městské muzeum Rýmařov

Projekt „Baveno ve na Rýmařovsku“ je spolufinancován z fondu mikroprojektů Integrovaného územního opatření.

CZ PL C83/Cel3 2007.2013

EVROPSKÁ UNIE / EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ / EUROPEAN UNION / EUROPEAN FUND FOR REGIONAL DEVELOPMENT
PŘEDKLADATEL: MĚSTSKÉ MUZEUM RÝMAŘOV

Městské muzeum Rýmařov

Kaple V Lipkách

Otevírací doba: květen – září
úterý + čtvrtek + sobota

9:00-12:00 a 13:00-17:00

Vstupné:
20 Kč (dospělí)
10 Kč (studenti, děti do 15 let, důchodci, bromadné vstupné pro skupinu nad 10 osob)
300 Kč (jednotné vstupné pro skupiny mimo okresní dobu 151 Pa) po předchozí domluvě

www.muzeumrymarov.cz, facebook: Městské muzeum Rýmařov

ZÁMEK JANOVICE 2014

Bílá paní

Československo, 1965, 91 min
režie: Zdeněk Podskalský st.

letní kino na zámku v Janovicích
ve čtvrtek 14. 8. 2014
ve 21:30 hodin
občerstvení zajištěno

MUZEUUM RÝMAŘOV www.muzeumrymarov.cz, facebook: Městské muzeum Rýmařov

LESYČR

SVC

Fotografové ukazují, jak vidí Jeseníky

Do konce letních prázdnin je v Galerii Pranyř městského muzea instalována výstava fotografií ze soutěže Jak vidím Jeseníky, pořádané Správou CHKO Jeseníky. Letos se putovní výstavou nejlepších snímků završil už šestý ročník této soutěže, v Rýmařově se její vítězové představují poprvé.

Amatérští fotografové, které fascinuje jesenícká příroda, zaslali do uzávěrky soutěže na konci letošního ledna téměř 180 snímků. Fotografie osmnácti dospělých a šesti juniorských autorů vyhodnocovala porota ve čtyřech kate-

goriích: Krajina, Rostliny a živočichové, Jesenícká abstrakce a Fotograf junior pro účastníky do 18 let. Tři snímky získaly zvláštní cenu partnerů soutěže.

V kategorii zaměřené na zachycení nedotčené i člověkem přetvořené jesenícké krajiny zvítězil bruntálský fotograf Štěpán Mikulka se zádušným *Jitrem nad Bělou*. Druhé místo získal Tomáš Knotek z Jeseníku za snímek *Pole lán* a třetí místo porota udělila Petru Greplovi z Jeseníku za sérii věnovanou technické zajímavosti, pře-

Štěpán Mikulka - *Jitro nad Bělou*

čerpávací vodní elektrárně Dlouhé stráně.

V kategorii orientované na detailní záběry živých obyvatel jesenícké přírody si prvenství odnesl opět Štěpán Mikulka s kolekcí *Oslavenci*, odkazující k loňskému stému výročí usazení prvních alpských kamzíků v Jeseníkách. Kamzíci, které jsme si, byť jsou nepůvodním druhem, uvykli vnímat jako přirozenou součást zdejší přírody, zůstávají nejen vděčným objektem fotografů, ale i předmětem diskusí ekologů.

Další dva oceněné soutěžní snímky této kategorie patří zástupcům ptáčích říše. Druhé místo získal *Bruntálský fotograf Krkavec* bruntálského fotografa Martina Žatky a třetí *Skorec vodní Antonína Ríhy z Bohdíkova*. Poslední kategorie určená dospělým fotografům nabízí prostor invenčnímu pohledu na horskou krajinu v netradiční kompozici, detailu či strukturách evokujících abstrakci. Také tuto kategorii suverénně ovládl Štěpán Mikulka se sérií *Příroda maluje*. Druhé místo porota neudělila a třetím ocenila

KRAJINNA OBLAST
CHRÁNĚNÁ JESENÍKY

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Správa CHKO Jeseníky
u příležitosti 45. výročí vyhlášení CHKO Jeseníky
si Vás dovoluje pozvat
na výstavu snímčích fotografií

Jak vidím Jeseníky

doba konání: 1. července – do 31. srpna 2014
Muzeum Rýmařov

VERNISÁŽ v úterý 1. července v 17:00 hod.
Muzeum Rýmařov
občerstvení zajištěno

MUZEUUM RÝMAŘOV

Výstavní snímek: Štěpán Mikulka - Jitro nad Bělou

Partneři: LESY ČR, s.p., PRO-BIO Staré Město, AGITEC Šumperk, HOLBA a.s. Hanušovice, ADRENALINARIK Jeseník, ADA Servis Šumperk, NADACE ČEZ

fotografii *Liják* Petra Grepla. V juniorské, tematicky nevyhrané kategorie si nejvyšší ocenění od-

nesl Ondřej Belfín z Olomouce za snímek *Divoký důl*, jako druhý se umístil Jakub Míkulka z Bruntálu

a jeho *Hrdlička* a třetí místo získala Anna Stejskalová ze Zábřehu za snímek *Hladina studánky*.

Zvláštní cenu partnerů soutěže udělila firma Agritec Šumperk Janu Moučkoví za invenční snímky pořízené v nestandardních světelných podmínkách, firma PRO-BIO Staré Město Tomáši Knotkovi za *Pole lán* a firma ADA Servis Šumperk Vladimíru Šebíkovi za snímky rehka, ledňáčka a skorce. Všechny oceněné fotografie najdou zájemci v rýmařovském muzeu, které je již čtvrtým místem konání této výstavy. Premiéru měla v březnu v jesenickém kině Pohoda, v dubnu se fotografové představili ve vile Doris v Šumperku

a do konce června v ekocentru ve Švagrově u Vernířovic. Po prázdninách výstava poputuje na další místa Jeseníků, do Hanušovic či Rapotína, v říjnu bude k vidění v městském divadle v Bruntále. Výstava snímků autorů z různých koutů Jeseníků nabízí nespočet pohledů na důvěrně známé, a přece tak rozmanité a proměnlivé horry. Může být inspirací nejen pro milovníky přírody nebo turistiky, ale i pro zdejší fotografy, kteří tuto soutěž zatím opomíjejí. Je tedy zároveň výzvou pro ty, kteří nacházejí inspiraci v naší části hor, aby připojili svůj střípek do mozaiky a odhalili, jak vidí Jeseníky.

ZN

Kvality člověka a konceptuální umění z Belgie

Srpnová výstava v Galerii Octopus rýmařovského muzea prezentuje výtvarné trendy rozvíjené v ateliérech západní Evropy. V kolektivní výstavě jedenácti studentů univerzity v Gentu a Bruselu představují hlavní protagonistky Markéta de Borggraef a Lieselotte Vloeberghs nejrůznější podoby tzv. nových médií.

Výstava dostala zastřešující název Human Qualities, neboli Kvality člověka, s podtitulem Vlny jsou ovládané linky. Na základní téma je nahlíženo z mnoha úhlů pohledu, zpracováno je celou řadou klasických i smíšených technik, objevuje se v dílech více či méně zřetelně, neboť díky šíři svého významu může být spatřováno prakticky v čemkoliv. Více než téma samotné jsou zajímavé jednotlivé přístupy mladých výtvarníků k tvorbě, jejich odvaha překračovat dosud vymezené hranice a provokovat vkus publika.

Výstavě dominují práce obou výtvarnic, které ji do Rýmařova přivezly, během jednoho týdne dotvořily v prostorách ZUŠ Rýmařov (pořadatelé děkují Kamile Hýžové a Boženě Grebenárové za poskytnutí prostor) a spolu s muzejníky instalovaly v sálech Galerie Octopus. Díla Markéty de Borggraef, autorky

s českými kořeny, od dětství žijící v Belgii, vyplňují většinu velkého sálu a návštěvníci je najdou i v malém sále. Autorka představuje celou škálu výtvarných technik a „svých“ témat, která variuje prostřednictvím kresby, plastiky, instalace, koláže nebo videoartu. Ve velkém sále rozvíjí námět „vejcočlověku“ jako odkaz na tendenci začleňovat se do davu a ztrácet individualitu, nepřehlédnutelná je také její instalace stolu s židlemi „do patra“, tedy mimo obvyklý prostorový plán, doplněná tapetou s názvem Plot idiotů.

Druhá z autorek, Lieselotte Vloeberghs, v několika dílech umístěných v malém sále rovněž pracuje s nábytkem. Na první pohled zaujme její židle, která je podle slov autorky zamyšlením nad materiálem (dřevo v podobě větve, uhlí nebo kusu nábytku) a která je současně určitou pastí pro toho, kdo si doslova sedne na lep. Je totiž potřená medem (jehož původ rovněž souvisí se stromy) a nastavena proti obrazovce, jako by čekala na toho, kdo se usadí.

Rozmanitá a svou konceptuálností nsnadno srozumitelná výstava belgických výtvarníků nabízí hru s materiálem, prostorem,

Foto: Martin Vyhřídál

technikou a myšlenkou. V souladu s progresivními trendy výuky na belgických školách je povoleno prakticky vše – kombinovat techniky, přesouvat hranice mezi nimi a narušovat zaběhnuté představy o kráse. Tvorba je především gestem, vyjádřením myšlenky, kterou lze tlumočit i jinak než standardní technikou. A tak lze vidět kromě ohlasů na klasickou malbu Isy de Leener, hyperrealistických portrétů Maxe Dreezena, groteskních maleb Brama Demuntera, koláží Marjolein Guldentops či odlévaných plastik Maame Takyi (plíce, busta s kapustou) i obraz obalený igelitem, přestříkaný sprejem,

přepsaným textem nebo propíchaný špendlíky v kolekci Mathiase Bernera. Jednou z premis západního uměleckého vzdělávání je teze, že umělecké dílo není nikdy dokončeno, že trvá v čase, mění se a sebevytváří i za cenu destrukce. Instalace tak může klidně spadnout a rozbít se, kapusta suplující hlavu busty zvadnout a shnít, aniž by to samo dílo poškodilo. Rozjímat nad aspekty soudobého umění mohou návštěvníci výstavy Kvality člověka, která je určitou výzvou i k nám samým jako jeho příjemcům a posuzovatelům, do konce srpna.

ZN

Scénické čtení Sylvie Krobové – mezi operou a šansonem

Program první poloviny letní zámecké sezóny v Janovicích nabízí vedle velkých přehlídek i několik komorních pořadů. Prvním z nich byl recitál šansoniérky Sylvie Krobové spojený s autorským čtením. Ve čtvrtek 10. července se na zámeckém nádvoří představila společně s Petrem Tichým a Jiřím Bilbem Reidingerem.

Sylvie Krobová se svým mužem, spoluhráčem a spoluhercem Jiřím Bilbem Reidingerem vystoupila v Rýmařově naposledy před dvěma lety při příležitosti oslav dvacátého výročí Sdružení Octopus. Tentokrát se na pozvání jeho členů, rýmařovského muzea a knihovny představila na záme-

kém nádvoří v Janovicích. Kromě Bilba Reidingera ji na kontrabas doprovázel Petr Tichý. Navzdory avizovanému scénickému čtení s hudbou zkomponovala Sylvie Krobová svůj pořad spíše jako hudební recitál s přesahem do literárního a scénického umění. Šansoniérka s operním vzděláním,

klávesistka a akordeonistka se představila ve starších i nových autorských skladbách inspirovaných osobnostmi českého undergroundu, Václavem Havlem, Ivanem Magorem Jirousem nebo kapelou DG 307. Připojila i několik zhudebněných veršů své oblíbené básnířky Sylvie Plathové, v nichž hlasem oscilujícím mezi operní čistotou a lehce skřípavou naléhavostí šansonu plně rozeznívá niternou, něžnou i drásavou ženskou poetiku. Ke slovu se v recitálu ovšem dostala i čistá literatura, krátkou ukázkou z knížky Jiřího Bilba Reidingera *Slaboduchý s pevným charakterem*, a propojení slova, pohybu a zvuku ve scénickém zpracování Havlových *Antikódů*. K dílu Václava Havla získala Sylvie Krobová blízký vztah už v mládí díky účinkování v insce-

načních svého otce, režiséra Divadla Na Tahu Andreje Kroba (zahrála si např. Markétku v Havlově *Pokoušení*), a k jeho tvůrčímu odkazu se dodnes hlásí. „Často se setkáváme se záporným vnímáním Václava Havla, i proto chceme připomínat, kolik toho pro tuhle zemi udělal,“ podotkla Sylvie Krobová.

Stejně jako dříve účinkovala Sylvie Krobová v inscenacích svého otce, v posledních letech hudebně i herecky spolupracuje na klauniádách a commediích dell'arte skupiny Bilbo compagnie Jiřího Bilba Reidingera, který na oplátku doprovází pantomimou a hrou na trubku její recitály. I v Janovicích se Reidinger objevil v podobě oživlé loutky – muže s obří hlavou L'ombre. Partnerskou dvojici doplnil vynikající

kontrabasista Petr Tichý, který v Janovicích zahrál i jednu ze svých autorských skladeb.

Janovický zámek má za sebou první polovinu letní sezóny. Veřejnosti přístupný bude ještě po celý srpen a září. Návštěvníci si

jej mohou prohlédnout při komentovaných prohlídkách nebo při některém z dalších kulturních pořadů. Čeká je ještě druhé promítání letního kina, zámecký ples nebo vystoupení divadelního spolku PEC. ZN

Koncert v kapli V Lipkách

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ / EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO
PRÓWADZIŁY: FRANCIE / PRZEWODZILIŁY: FRANCJE

Ve čtvrtek 24. července Městské muzeum Rýmařov v rýmařovském kostele Navštívení Panny Marie, zvaném V Lipkách, uspořádalo koncert dvou polských hudebníků: Ewelina Wojciechowska hrála na varhany a klávesy, Łukasz Ostrowski na trombón. Mladí hudebníci první polovinu koncertu odehráli z tribuny, druhou část v prostoru před oltářem. Na programu byly skladby J. S. Bacha, R. Schumanna, F. Schuberta či Kilarova *Wokaliza* z filmu *The Ninth Gate*. Łukasz

Ostrowski v současnosti studuje hru na trombón na Akademii múzických umění v Katovicích, zatímco Ewelina Wojciechowska provozuje hru na varhany a klávesy jako koníček. Oba hudebníci již získali řadu významných ocenění. Koncert proběhl v rámci projektu „Muzeum – kulturní křižovatka“, který je spolufinancován z fondu mikroprojektů Euroregionu Praděd a městem Rýmařov.

Foto a text: Michal Vyhřídál,
Městské muzeum Rýmařov

Galerie Octopus

Srpen	26. 7. – 20. 8.	Markéta De Borggraeff a studenti School of Arts Ghent (Belgie)	Malby, kresby, objekty, fotografie, nová média	Octopus
Září	25. 8. – 23. 9.	Historické fotografie	Historické fotografie	Muzeum
Říjen	27. 9. – 23. 10.	Petr Nikl (Tvrdohlaví)	Výběr z díla	Octopus
Listopad	28. 10. – 30. 11.	Archeologické nálezy z rýmařovského náměstí	Archeologie	Muzeum
Prosinec	2. 12. – 31. 12.	Vánoce na klopě (Jablonec)	Brože	Muzeum

Galerie Pranýř

Červenec Srpen	26. 6. – 21. 8.	Jak vidím Jeseníky (45 let CHKO Jeseníky)	Fotografie	Muzeum
Září	25. 8. – 23. 9.	Historické fotografie	Fotografie	Muzeum
Říjen				
Listopad	28. 10. – 30. 11.	Archeologické nálezy z rýmařovského náměstí	Archeologie	Muzeum
Prosinec	2. 12. – 31. 12.	Cyklus výstav Z muzejního depozitáře: Mapy	Mapy	Muzeum

Exponát měsíce

Srpen: *Vera icon* (19. století)

Exponát druhého prázdninového měsíce si můžete prohlédnout ve stálé expozici rýmařovského muzea v oddělení století páry. Lidová sklomalba z 19. století pochází ze Stránského, kde sedláci během zimního období ve svých chalupách tyto svaté obrázky malovali na sklo či na plech. Vytvořenou zásobu maleb poté prodávali na trzích. V každé chalupě tak mimo krucifix s ukřižovaným Kristem visely obrázky s nejrůznějšími světci, ke kterým se jejich vlastníci modlili a kteří usedlostí zajišťovali pocit bezpečí. Mohlo by se zdát, že nejde o kvalitativně hodnotná díla. Mějme však na paměti, že se díváme na tvorbu lidovou, mající jiný charakter a hlavně jiný výraz, kterým od prvního desetiletí minulého století začali být okouzlení avantgardní umělci. Lidové umění tak zapříčinilo vznik mnoha moderních směrů od expresionismu, kubismu až po abstrakci.

Sklomalba zobrazuje Kristovu tvář rámovanou podkovou vyplněnou rostlinným dekorem a paprscitou svatozáří, jež ze Spasitelovy tváře emanuje do prostoru. Prostor (pokud jej lze takto nazvat) vyplňuje nebesky modrá barva. Ve spodní části kvete

rostlinná rozvilina. Nad tváří se vznášejí dvojice andělů, která Krista korunuje květy, zejména však královskou korunou. Typ zobrazení lze ikonograficky pojmenovat jako *vera icon* (pravá podoba). Toto zobrazení souvisí se šestým zastavením křížové cesty, na němž bývá zobrazen Kristus jdoucí s křížem na Kalvárii, jak je zastaven Veronikou, která mu podává roušku či kus lněného plátna. Kristus zpočiny, špinavý od prachu, s čerstvou a zaschlou krví na tváři obtiskne do této roušky (*sudaria*) podobu své tváře. Uschovaná rouška se během historie stala posvátnou relikvií v římském chrámu svatého Petra. Malované vera ikony od 15. století sloužily k soukromé zbožnosti. Účinek a intenzitu náboženského spojení se Spasitelem má zvýšit jeho upřený pohled mířící z obrazu ven na diváka. Vzniká tak mimořádný oční kontakt, o kterém se můžete přesvědčit při prohlídce této krásné malby v rýmařovském muzeu.

Fotoa text: Michal Vyhlídal,

Městské muzeum Rýmařov

Lit.: Průvodce muzeem, text Mgr. Jiřího Karla. – James Hall. *Slovník námětů a symbolů ve výtvarném umění*, Praha – Litomyšl 2008.

Servis služeb

Krytý bazén Břidličná

Plavání pro veřejnost v srpnu

Pondělí 14.00 - 20.00	Úterý 14.00 - 20.00
Středa 14.00 - 20.00	Čtvrtek 14.00 - 20.00
Pátek 14.00 - 20.00	Sobota 13.00 - 20.00
Neděle 13.00 - 20.00	

Od 4. do 17. 8. bude bazén z důvodu plánované odstávky uzavřen.

Provozní doba sauny v krytém bazénu:

Úterý 14:00 - 20:00	Sobota 13:00 - 20:00
Pátek 14:00 - 20:00	Neděle 13:00 - 20:00

Diakonie ČCE, středisko v Rýmařově,

zve seniory k návštěvě **KAVÁRNIČEK** každé liché úterý v budově střediska na třídě Hrdinů 48 v Rýmařově. Začátek vždy ve 13.30. Ukončení posezení 15.30-16.00. Kdo není schopen dojet do kavárny, může využít odvoz v den setkání ve 13.30 od prodejny Hruška na ulici 1. máje. Přijďte si za námi povykládat a napláňovat aktivity, které byste sami nepodnikli.

Bližší informace na čísle 554 211 294.

Termíny kavárniček v 2. pololetí 2014

(každý lichý týden v úterý):

9. 9., 23. 9., 7. 10., 21. 10., 4. 11., 18. 11., 2. 12. a 16. 12.
Srdčně zvou a těší se na vás zaměstnanci Diakonie ČCE

Aquacentrum Rýmařov

na Jesenické ulici

Úprava otevírací doby:

Po - Pá 14.00 - 21.00, So - Ne + svátky 10.00 - 21.00

Děti do 3 let zdarma, zvýhodněné rodinné vstupné.

Vstupné pro seniory – věk snížen na 58 let.

Oslavenci mají v den narození vstup do aquacentra zdarma (nutno doložit osobním dokladem).

Klienti VZP si mohou nechat proplatit permanentku do výše 500 Kč za osobu.

Každá třetí středa v měsíci je od 19 do 21 hodin vyhrazena v Aquacentru Slunce vyznavačům naturismu.

Informační středisko Rýmařov

Otevírací doba:

Pondělí - pátek:	9.00-12.00; 13.00-17.00
Sobota:	9.00-12.00; 13.00-16.00
Neděle:	13.00-16.00
Telefon:	554 212 381, email: info@rymarov.cz

Výrobky

ze sociálně terapeutické dílny Buřinka

Prodejní místa:

Sociálně terapeutická dílna Buřinka, Okružní 10, Rýmařov
Informační centrum Rýmařov, náměstí Míru 6, Rýmařov
Potraviny Lazarczyk, Opavská 24, Rýmařov

Organizace a spolky

Chtějí žít s námi!

Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením je občanské sdružení, které v Rýmařově pomáhá mentálně handicapovaným a všemožně se snaží pomoci znevýhodněným lidem smazat rozdíl mezi jejich životem a životem ostatní společnosti. K tomu je potřeba velké tolerance od nás všech, kteří žijeme podle zaběhnutých pravidel a norem. Lidé s mentálním znevýhodněním nejsou často schopni tato pravidla pochopit a řídit se jimi. Když nejsme dostatečně tolerantní a snažíme se neustálým nátlakem mentálně postižené lidi podřídit, stanou se většinou agresivními, protože to je jejich jediný způsob obrany.

Je skutečností, že na mentálně slabší jedince často reagujeme více nesmlouvavě než na ostatní. Například když osoba vysokoškolsky vzdělaná krade, je z toho chvíli rozruch typu jedna paní povídala, ale v podstatě se nic moc

nestalo. Narkoman a alkoholik obtěžuje své okolí jak svým chováním, tak nevábným vzhledem, dle policie se s tím ale nedá nic dělat, dokud někoho nepřizabije. Okolí tuto skutečnost přijme, i když se tohoto stavu uvedení dopracoval vlastní vůlí nebo spíše nevůlí. Naopak člověka s kleptomanií a mentální retardací, který vykrádá například jen schránky a není schopen udržovat své oblečení čisté, řada z nás chce vyloučit z veřejného stravování („Kdo se má na to dívat!“), chce jej zavřít do ústavu, hlavně ať nás neobtěžuje. Myslím si, že obtěžují všichni výše uvedení. Proč tedy zavřít a vyřadit jen toho nejslabšího?

V odklizení lidí, kteří nám nevoní nebo se nechovají předpisově, máme hlubokou tradici. Ochranu lidských práv nemáme ještě v krvi, ale jistě se postupně naučíme poklesky spoluobčanů měřit stejným metrem. Možná i při-

jdeme na způsob, jak těm nešťastným lidem můžeme pomoci.

V poslední době se v médiích prezentovala diskuze k tématu, zda umožnit lékařům nařídít povinný potrat při zjištění poškození plodu, případně postižené jedince vraždit bez souhlasu matky hned po narození. JUDr. Miroslav Mítlöhner, CSc., řeší, jak právně ošetřit, aby vražda postiženého novorozence byla legální. Chci věřit, že většinová společnost si uvědomí, jak jsou podobné úvahy o separaci nebo dokonce likvidaci lidí s mentálním znevýhodněním nebezpečné. Jako vyspělá, civilizovaná společnost bychom měli uvažovat opačně – jak těmto lidem pomoci jejich znevýhodnění zmírnit. Děkuji.

Anežka Přikrylová,
SPMP Rýmařov

Rybářské závody mládeže Zlatý kapřík 2014

V sobotu 21. června pořádala MO ČRS Rýmařov druhý ročník závodů o Zlatého kapříka. Za polojasného počasí se jich zúčastnilo šestnáct mladých rybářů z Rýmařova, Břidličné a partnerského Domašova nad Bystřicí. I když šťěstí závodníkům příliš nepřálo a kromě lína a několika plotic nevytáhli ani jednoho šupináče, bylo

vidět, jak si pobyt u vody užívají. Závodem o Zlatého kapříka jsme oplátili pozvání kolegů z Domašova nad Bystřicí, kde se koná obdobná soutěž pod názvem Zlatý Hasťmánek. Naše děti se jí účastnily předešlý víkend. Při těchto akcích si děti vyměňují nejen své znalosti a poznatky, ale navazují i nová přátelství.

Výsledky: St. kategorie 1. místo Josef Kavka - 37 bodů
2. místo Lukáš Bigas - 32 bodů
3. místo Bartoloměj Ščuka - 28 bodů
Ml. kategorie 1. místo Julie Máčková - 38 bodů
2. místo Tobiáš Opletal - 0 bodů
3. místo Petr Martinček - 0 bodů

Jelikož v mladší kategorii nebyla na 2. a 3. místě ulovena ryba, došlo k losování mezi nejmladšími adepty Petrova cechu.

Závěrem bych chtěl poděkovat sponzorům, a to MO ČRS Rýmařov, Městskému úřadu Rýmařov a jednateli firmy KS-I Filtertechnik, s. r. o., Alfredu Heinischovi za finanční pomoc, bez které by se závody nemohly uskutečnit. Chtěl bych také poděkovat paní Hučínové za výborné domácí buchtu. Již teď se těšíme na příští ročník.

Nyní čeká mladé rybáře pětidenní soustředění na vodním díle Slezská Harta společně s kolegy z Domašova nad Bystřicí a vytoužené prázdniny plné zážitků strávených vody.

Za pořadatele Jaromír Čech a Petr Máčka

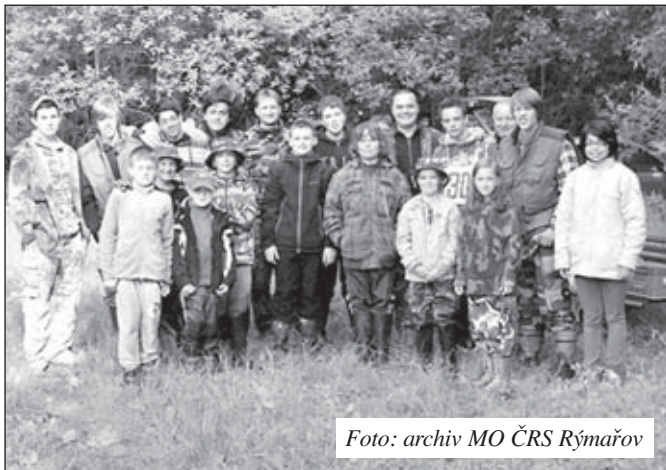

Foto: archiv MO ČRS Rýmařov

Keltské slavnosti letního slunovratu 2014

Přímo na čas letního slunovratu | Keltských slavností v Karlově vyšel letos termín dalšího ročníku | pod Pradědem. Přestože počasí

Foto: archiv Kelt Grass Bandu

nepodávalo nikterak zázračné výkony, již v pátek 20. června jsme se sešli na chatě Švýcárně, abychom, jak se stalo v posledních letech dobrým zvykem, otevřeli celou akci jednak uctěním památek obětí hor a jednak malým keltským obřadem, kterým jsme chtěli poprosit o zdar letošních slavností.

Počasí se opravdu nevydařilo, ale nakonec těsně před začátkem přestalo pršet, a tak jsme si my i ti z návštěvníků, kteří si našli cestu nahoru, tuto část docela užili. Po pietní vzpomínce a obřadu jsme se přesunuli dovnitř chaty, kde se uskutečnila zcela v duchu keltských tradic veselice s hudbou,

tancem, zpěvem a dostatkem dobrého jídla a pití.

Na druhý den, v sobotu 21. června, byla v Karlově v deset hodin slavnostně zahájena hlavní část letošních Keltských slavností. Po zahájení následoval první set naší kapely a pak se rozběhl celý program.

Nutno říci, že letošní ročník byl výrazně skromnější než ty předešlé. Nechceme se rozhodně na nic vymlouvat, ale podepsal se na tom jednak odliv sponzorů, jednak nedodržení dohod ze strany některých obchodních partnerů. Proto jsme byli nuceni improvizovat a nakonec se nám podařilo zajistit alespoň to nejzákladnější

– tedy aby návštěvníci netrpěli hladem a žízní.

Na své si tentokrát přišli ti, které zajímá dění v přírodě. Svě síly spojili jak ochránáři, tak myslivci a v neposlední řadě i pracovníci záchranných stanic, a tak byla například pro děti připravena velká hra s poznáváním stop zvířete a nejen ony, ale i jejich rodiče mohli vidět mimo ji-

né živé mládě kuny, lišky nebo vydry. Pro mnohé z návštěvníků to byl první kontakt s těmito živočichy. Došlo i na tradiční soutěž v řezání klády, kdo chtěl, mohl se učit irské tance nebo se pokochat ukázkou šermířských soubojů či nahlédnout pod ruku zástupcům tradičních řemesel. A to všechno přes to, že celý den foukal poměrně nepříjemný vítr.

Deště jsme však byli ušetřeni.

Tradičním vyvrcholením bylo zapálení slunovratového ohně nedaleko hospůdky U Yettiho, kterým jsme chtěli po vzoru starých Keltů přispět Slunci k jeho hřejivé síle. A pak se již rozproudila zábava, která dle našich informací končila s prvními paprsky nedělního slunce.

Přes všechny zmiňované problé-

my se letošní ročník Keltských slavností vydařil a nás velmi těší, že na slavnosti přijíždějí lidé opakovaně. Za celý tým pořadatelů chceme slíbit, že uděláme vše pro to, aby se příští ročník vydařil ještě lépe a aby ti, kteří přijdou poprvé či poněkoličkáte, poznali, jak mohla vypadat tradiční keltská pohostinnost.

Tomáš Tichý a Kelt Grass Band

Deset let festivalu Battle Kings

Kulaté výročí má za sebou největší hiphopový festival na Moravě Battle Kings. Za tu dobu se stal známým a respektovaným festivalem, na nějž se sjížděla utkat řada tanečníků, rapperů, beatboxerů i kreslířů. Na pódiích se vystřída-

ly desítky místních, tuzemských a zahraničních interpretů. To vše v deseti dnech rozložených do deseti let.

Letošní ročník byl oslavou festivalu a poděkováním všem, kteří mu pomohli překonávat překážky

a nástrahy. Nosným prvkem programu se stala show kapel, které v minulosti na Battle Kings do Rýmařova zavítaly. Představila se tak plejáda především již neaktivních interpretů, ale i nových nadějí regionu.

Soutěžních klání festivalu se zúčastnilo na padesát soutěžících ve třech disciplínách. Break dance vyhrála dvojice tanečníků z Olomouce, beat box zástupce z Brunotálu a free style obhájil šampion z loňského roku.

Mimo show kapel se představila s novým albem i rýmařovská dvojice Mesa a Pox spolu s Omega Styl family. Na pódiu se také objevil BoyBand se slovenskými kapelami Moja Reč a GR Team.

Jubilejní 10. ročník festivalu proběh za nádherného letního počasí a bez větších komplikací s vyni-

kajícím občerstvením a atmosférou. Po ukončení festivalu se účastníci v poklidu rozešli na afterparty, která se konala ve V-clubu. Pak mohly započít úklidové práce.

Velmi bych chtěl poděkovat všem kamarádům a známým, kteří pomohli při organizaci festivalu, stejně jako při stavbě, bourání a úklidu areálu i okolí. Rovněž také letitým partnerům, kterých si vážím za podporu: KS-I Filtertechnik, Pátá stavební, Woodmetalltechnics, Klempřství Pipa, Autoškola Bill, SAM Bruntál, SAM Šternberk, Bob sport Rýmařov a Městské služby Rýmařov. Děkuji také za finanční podporu od města Rýmařova z dotačního titulu Programu podpory kultury. Děkuji!

Freddy Martin Heinisch

Foto: Martin Kizur

Pozvánka na letní karneval

V sobotu **9. srpna od 10 hodin** se na náměstí v Rýmařově koná **1. letní dětský karneval**.

Maminky, tátové, babičky, dědové, tety, přijďte soutěžit se svými dětmi o krásné ceny!

Program:

1. Zahájení
2. Průvod masek
3. Soutěže pro děti
4. Ukázka sebeobrany
5. Vyhlášení nejlepších masek

Všechny vás zve Kamila Maňasová a Helena Papajová

Dobrovolní hasiči soutěžili na Memoriálu Jana Suka

Příznivé počasí i atmosféra vládl v sobotu 26. července v rýmařovské zahradě Hedvy, kde se konal 47. ročník Memoriálu Jana Suka – soutěž

družstev dobrovolných hasičů. Hasičské sbory soutěžily v požárním útoku na vzdálenost 80 m dle pravidel požárního sportu.

V soutěži, která má dvě části – Memoriál Jana Suka a soutěž O Pohár sboru dobrovolných hasičů, měří síly mužská i ženská družstva. První ročník Memoriálu Jana Suka se uskutečnil v roce 1967 a už tenkrát se počet zúčastněných hasičských družstev počítal na desítky. Největší boom zaznamenal rýmařovský memoriál v sedmdesátých letech, v roce 1973 na něm soutěžilo rekordních 103 družstev. Z memoriálu se stala prestižní událost, které se účastnili hasiči z celého tehdejšího Československa, dokonce z bývalé NDR a Polska.

Memoriálu Jana Suka se letos zúčastnilo deset mužských družstev z Rýmařova, Hrobice, Ryžo-

viště, Valšova, dvě družstva ze Suché Rudné, dále z Břidličné, Ráječku u Zábřehu, Janovic a letos poprvé družstvo veteránů z Horního Města. Ženská družstva byla zastoupena hasičkami z Hrobice, Ryžoviště a Janovic. Nejlépe si vedli dobrovolní hasiči z Janovic, kteří dosáhli výsledného času 15,337 sekund, druhé se umístilo družstvo hasičů z Břidličné (17,231 s) a třetí skončilo družstvo z Ryžoviště (17,530 s). Družstva žen se umístila v pořadí: 1. Hrobice (19,325 s), 2. Ryžoviště (22,132 s) a 3. družstvo z Janovic, které bylo pro technické problémy nehodnoceno. Dobrovolní hasiči z Rýmařova letos skončili na 8.–9. místě. Dů-

vodem neúspěchu byly technické problémy hned po startu. Jen pro zajímavost, veteráni z Horního Města dosáhli u levé proudnice času 21 sekund, druhá proudnice zasáhla teč až teprve po 51,293 sekundách.

Ve druhé části soutěže O Pohár sboru dobrovolných hasičů, která je parametry shodná se závodem Memoriálu Jana Suka, avšak na trati je navíc umístěna překážka v podobě dřevěné kolejnice, pod kterou musí hasiči provléknout

hadici, si lépe vedli muži, ačkoliv rozdíl v dosažených časech byly nepatrné. Zvítězilo opět družstvo z Janovic (17,957 s), druzí skončili hasiči z Břidličné (18,438 s) a třetí se umístilo družstvo z Hrobice (19,828 s). Rýmařovští hasiči skončili šestí s výsledným časem 29,640 s.

Na závěr Memoriálu Jana Suka si mohli dobrovolníci z řad občanů vyzkoušet, jaké to je být hasičem, a v připravené soutěži o finanční obnos změřit síly s ostatními.

Umístění prvních tří mužů vypadalo následovně: 1. Tomáš Blažek (Svinčany), 2. Miroslav Burán (Břidličná) a 3. Jakub Mondek (Janovice). Dámy skončily v tomto pořadí: 1. Karolína Krčilová (Ryžoviště), 2. Adéla Vincourová (Světlá Hora) a 3. Marie Vincenciová (Slatiňany). Večer se mohli návštěvníci soutěžního klání pobavit na tanečním večeru s kapelou Maraton.

Organizátoři děkují těmto sponzorům: město Rýmařov, Pohřební služba František Filip, Klempíř-

ství Pipa, Bytový textil paní Hřívová, Lamont, s. r. o., Madax – domácí potřeby, Potraviny Lazarczyk, hospoda Na Růžku, Farma Hořák, Prádelna Šopík, Cukrárna Amálka Rýmařov, RD Rýmařov, Arthas – prodejna výpočetní techniky, Svět plodů, Elektro Kováčová - Kotrla, Nábytek Icha, Elektro Bernátek, Prodejna Hruška, Drogerie Teta, Nábytek Polách, Drogerie Horáčeková, Zahradkář – náměstí Míru, Marie Havránková a Ladislav Vykoukal. JiKo

Michael Polák vyráží do Evropy na solárním kole

Každé prázdniny nastává čas novodobého stěhování národů. Teplejší počasí a pár dnů volna provází nutkání podívat se za humna. Lidé opouštějí domovy a vydávají se za hranice všedních dní. Autem, autobusem, letecky. Dobrodružnější povahy osedlají kolo. Cestování na kole ovšem vyžaduje fyzickou zdatnost. Alternativou je fenomén posledních let – elektrokolo. Klasické kolo poháněné elektromotorem jezce dovezde s menší námahou na poměrně velkou vzdálenost. Asi nepřekvapí, že nejrozšířenější jsou v Číně, na Starém kontinentě hlav-

ně v Nizozemí a Německu, ale rychle pronikají i na české silnice. Zatím se využívají spíš pro cestování po městě nebo příměstské dojíždění. Baterie, která vydrží až na 50 km jízdy, se musí dobít. To může být při několikadenním cestování na větší vzdálenosti problémem. Řešení, navíc ekologické, nabízejí solární elektrokola. Jedno z nich přijel z Prahy do Jeseníků otestovat před cestou po Evropě Michael Polák. IT technolog a příznivec alternativních způsobů dopravy pak na vlastnoručně vyrobeném solárním elektrokole zamířil do Itálie a na Balkán.

rozhovor

Můžete své elektrokolo čtenářům trochu popsát?

Je to tandem, který jsem koupil v bazaru a přidělal k němu elektromotor, který se dá pořídit v obchodě s elektrokoly. Lithio-železo-fosforové baterie nabíjejí dva solární panely připevněné nad kolem na bambusové konstrukci. Panely jsou už poměrně nový typ, dražší, ale lehké. Kolo je poskládáno amatérsky z hotových součástek.

Kolo jste vymyslel a postavil úplně sám?

Úplně sám jsem ho nevymyslel. Ve světě se elektrokola staví už

několik posledních let. V Česku se tím zabývá firma AZUB z Uherského Brodu. Jejich solární tříkolky se dokonce účastnily závodu elektrokol z Paříže do Kazachstánu. Já bych se rád příští rok účastnil závodu Sun Trip. Teď dělám zkušební jízdy jako přípravu na tento závod.

Co vás na solárním elektrokole zaujalo? To, že je ekologické?

Je otázka, nakolik je ekologické. Součástky, které se vyrábějí v Číně s využitím energie z uhlíkových elektráren, asi moc ekologické nejsou. Solární elektrokolo

je hlavně autonomní. Nemusím utrácet peníze za benzín nebo naftu. Kolo samotné je fajn, ale musíte šlapat. Elektrokolo je výborný nápad, má ale dojezd tak jednu hodinu. Dojedete na něm 20, 30, možná 50 kilometrů podle stylu jízdy. Na solárním kole se mi líbí, jak daleko na něm můžu dojet za jeden den a přitom se obejít bez paliva. Mám rád cestování a zajímají mě alternativy.

Potřebuje vaše solární kolo přímé slunce, nebo mu stačí denní světlo? Jak dlouho potom baterie vydrží?

Tento typ panelu nepotřebuje přímé slunce, i když na slunci vyrábí třikrát víc energie než pod mrakem. Panely mají sice menší účinnost, ale i menší rozdíl mezi účinností pod mrakem a na slunci. Moje baterie mají menší kapacitu než u běžných elektrokol, takže vydrží tak hodinu, po rovině i dvě hodiny. Při rychlosti kolem 20 km/hod. se dá ujet až 40 kilometrů bez šlapání. Přes poledne jsou ale panely schopné vyrobit dost energie na to, aby kolo jelo a současně se dobýjely baterie. Na druhou stranu kvůli propojení se

solárním panelem mám slabší elektromotor, jen na 24 V, běžně jsou v elektrokolech motory na 36 nebo 48 V, takže do kopce musím šlapat.

Komu byste elektrokolo doporučili?

Můžu ho vřele doporučit i sem, do okolí Rýmařova. Na dojíždění do práce je rozhodně výhodnější než auto.

Proč jste si vyrobil solární tandem?

Tandem jsem zvolil kvůli délce. Můžu na něm jet sám, ale i ve dvou. Problém je samozřejmě se synchronizovat a vyrovnávat vítr. Moje kolo je jediný takto lehký typ. Solární panely nese bambusová konstrukce. Jiná elektrokola vezou panely na přívěsech nebo jsou to tříkolky se stříškou.

Kombinací panelů a lehké konstrukce je moje kolo nejspíš unikátní.

Jaké nejvyšší rychlosti může solární elektrokolo dosáhnout?

Rychlosti kola. Aby bylo elektrokolo považováno za kolo, má rychlostní limit 25 km/hod. Já mám elektromotor nastaven na maximální rychlost 22 km/hod. Většinou jedu mezi 18 až 20 km/hod. Z kopce můžu jet až 40 km/hod., na víc si kvůli brzdám netroufnu.

Na elektrokole jste přijel z Prahy do Rýmařova. Jak dlouho vám cesta trvala?

Ujel jsem asi 300 kilometrů, cesta trvala tři dny, z toho jeden den přešlo. Kdyby jel člověk opravdu celý den, je reálné ujet až 200 kilometrů. Na trase jsem se vyhýbal

hlavním silnicím a městům. Křižovatky, semaforey, obrubníky, to tomuto kolu moc nesvědčí. Je to skutečně dálkový dopravní prostředek, ideálně na cestu přírodou po cyklostezkách a okresech.

Kde se chystáte kolo otestovat?

Z Prahy jsem přijel sólo, kolem Rýmařova jsme na něm zkusili jet ve dvou a ve dvou pojedeme i testovací jízdu na jih Itálie. Pak bych se chtěl přeplavit na trajektu do Albánie a vrátit se přes Balkán. To už bude kolo otestované, a tak si na něm troufnu i do kopců.

Jakou mají podle vás solární elektrokola budoucnost?

Kola jsou víceméně sezónní záležitost. Jezdí se na nich hlavně v létě, za pěkného počasí. Princip solárního elektrokola do toho zapadá. Když je hezky, jedete na ko-

le a přitom se dobíjejí baterie. Má to význam i z hlediska využití obnovitelných zdrojů energie. Chtěl bych se časem orientovat na půjčovny kol, nabídnout jim elektrické a solární tandemy. Teď mě čeká testovací jízda a pak spousta práce na vývoji kol pro půjčovny v turistických oblastech. Solární tandem si pro sebe možná nikdo nekoupí, ale jako turistická atrakce by mohly být zajímavé.

Má vaše kolo nějaké jméno?

Toto je můj druhý model. Říkám mu Earth Exploration Rover, jako parafrázi na solární rovery NASA na Marsu. Je to přechodný typ, na závod v příštím roce plánuji ještě sofistikovanější model.

Děkuji za rozhovor a přeji šťastnou cestu.

ZN

Osadní výbory informují

Poutníci navštívili po roce mši v ondřejovské kapli sv. Anny

Každoročně organizuje osadní výbor v Ondřejově společně s rýmařovskou farností pouť v místní kapliče zasvěcené svatě Anně. Letošní bohoslužbu, která se konala poslední červencovou nedělí (27. 7.), sloužil rýmařovský kaplan Jan Suchý.

Z jeho úst poutníci vyslechli biblický příběh svatých Anny a Jáchyma, rodičů Panny Marie a prarodičů Ježíše Krista. Kaplan také při mši zavzpomínal na zesnulé občany Ondřejova. V kapli zahrál a zazpíval rýmařovský chrámový sbor pod vedením Petra Wolffa. Po bohoslužbě byli poutníci obdarováni tradičními koláčky a domácím mokem.

V letošním roce slaví ondřejovská kaplička 114. výročí. Byla vybu-

dována ondřejovskými občany na místě původní dřevěné zvonice v roce 1900. Za zmínku stojí původní oltářní obraz sv. Anny neznámého autora nebo zvon z roku 1908 zavěšený ve věži.

V kapli se každoročně v létě koná svatoanenská pouť, na kterou se sjíždějí lidé z širokého okolí, včetně původních německých obyvatel. V roce 2008 prošla kaple rozsáhlou rekonstrukcí, na kterou poskytl prostředky město Rýmařov. V témže roce ji znovu vysvětil P. Jindřich Švorčík. Na mši tehdy přijeli ondřejovští rodáci z širokého okolí a z Dolní Lhotky u Luhačovic s sebou přivezli putovní sošku Panny Marie z Vatikánu. *JiKo*

Osadní rada v Ondřejově si vás dovoluje pozvat na

LETNÍ PODVEČER

spojený se soutěží

POJÍDÁNÍ KNEDLÍKŮ

23. srpna 2014 od 16 hodin
na hřišti v Ondřejově

K tanci a poslechu
bude hrát **Ruda Heisig!**

BOHATÁ TOMBOLA!
OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO!

Zájemci o účast v soutěži
o největšího jedlíka
se musí zaregistrovat
do 23. srpna 2014
na tel. 606 837 950.
Startovné činí 100 Kč.

Úhrada v den konání soutěže.

Z okolních obcí a měst

Hornické dny v Horním Městě zvaly do podzemí

„Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova:
Evropa investuje do venkovských oblastí“

Je tomu již patnáct měsíců, co jsme přinesli v čísle 8/2013 Rýmařovského horizontu informaci o tom, že obec Horní Město chce přiblížit historii hornictví v našem regionu, a slíbili jsme o průběhu této aktivity informovat. V té době již byly zahájeny první práce a následovalo dlouhé období, kdy žádné nové a hlavně zajímavé informace nebyly k dispozici.

Odborníci firmy GEMEC UNION, a. s., Žacléř, která práce provádí, tehdy po zjištění, že do hornického podzemí Horního Města nelze vstoupit tou nejlogičtější cestou – ústím dědičné odvodňovací štolky sv. Antonína Paduánského v údolí potoka Huntavy, vyhloubili ve vzdálenosti asi 160 m od ústí úpadnice o délce 40 m a „nafárali“ štolu sv. Antonína Paduánského shora. Vyčerpali vodu nahromaděnou nad spodní zavalenou částí štolky a začali postupovat chodbou dlouhou přes 600 m směrem k Hornímu Městě. Chodba je místy velice špatně prostupná, úzká (někde jen 60 cm), nízká, klikatá. Jak ve své přednášce konstatoval ředitel divize GEMEC UNION, a. s., Jaroslav Votoček, v postupu bránilo několik těžce zavaleňovaných úseků a možnost využití štolky pro zpřístupnění podzemí pod Horním Městem se ukázala jako nereálná. Bylo proto rozhodnuto, že přístup do důlních prací a dobývek bude zajištěn pomocí nového vstupu do štolky sv. Antonína Paduán-

ského, a to šachticí o hloubce 41 m u silnice jižně od kostela sv. Maří Magdaleny v Horním Městě.

Hloubení šachtice o rozměrech 2,7 x 1,4 m je v dnešní době za použití moderní techniky a střeňných prací záležitostí několika týdnů. Zde však střeňné práce nebylo možno použít (blízkost zástavby, silnice) a nezbývalo než prorážet tvrdé a houževnaté tuffické břidlice a hojně prokřeměné partie s železnými rudami za pomoci sbíječky a ručních nástrojů. Navíc bylo v průběhu prací ověřeno, že pod částí silnice (opakovaně se propadající) se ve velmi malé hloubce pod povrchem nachází rozsáhlá dutina (dobývka železnorudné jámy Ignác), detekovaná již geofyzikálním měřením Z. Skácelové a V. Blechy z let 2007-2009. Pracovníci firmy GEMEC UNION, a. s., zabezpečili místo armovanou betonovou deskou pod vozovkou a předešli tak možnému zřízení frekventované komunikace s nepředvídatelnými následky. To vše vedlo k tomu, že teprve na jaře letošního roku mohl být naplněn cíl celého projektu - ověření možnosti zpřístupnění hornického podzemí Horního Města. Odborníci různých profesí mohli po takřka šedesáti letech spatřit nápis „Zdař Bůh 1955“, zanechaný zde pracovníky Českomoravského rudného průzkumu v Rýmařově po vyzmáhání štolky sv. Antonína Paduánského, a vstou-

Starostka Eva Machová coby rychtář vítá císaře Rudolfa II., který v roce 1580 povýšil osadu na kopci na císařské svobodné horní město Hankštejn
Foto: Miloslav Marek

pit do několika pater chodeb a těžebních komor raně novověkých a středověkých dobývek. **Výsledkem je konstatování, že hornická díla jsou v dobrém stavu a po provedení nezbytných zabezpečovacích prací by mohla být využita pro zpřístupnění veřejnosti.**

Obec Horní Město pořádala 18. a 19. července 2014 druhé Hornické dny s bohatým kulturním programem včetně historického průvodu obcí a s výstavou velmi zdařilých fotografií podzemních prostor pořízených Petrem Hrubanem. Hornické dny jsou součástí projektu spolupráce MAS Rýmařovsko a MAS LEV ze Slovenska „Oživme bohatství Matky Země a tradice naší minulosti“. Projekt se týká vybudování naučné stezky s informačními panely a instalace replik důlních zařízení včetně zázemí pro turisty. Na slovenské straně dojde k vytvoření muzea historie a geologie. Na Hornických dnech vystoupil slovenský folklorní soubor Ludová hudba Matúša Ondruša z partnerské MAS LEV a k vidění byly i ukázky tradičních řemesel.

Součástí Hornických dnů byla také přednáška o budoucnosti zpřístupňování hornického podzemí a atraktivní možnost navštívit novou úpadnici Eva a asi 100 metrů štolky sv. Antonína Paduánského. Příležitosti vstoupit do tajemných prostor využilo několik desítek lidí nejen z regionu, ale i z Olomouce, Přerova nebo Ostravy. Hornické podzemí Horního Města vhodné k zpřístupnění nabízí

skutečně ucelenou unikátní ukázkou významné lidské činnosti - hornictví v raném novověku - a lze oprávněně očekávat, že o jeho návštěvu a poznání bude zájem.

Možnosti využití tohoto bohatství pro náš region zpřístupněním podzemí pro veřejnost představil ve své přednášce Ing. Karel Novotný, pracovník firmy GEMEC UNION, a. s. Konstatoval, že vstupovat do dobývaného prostoru pod Horním Městem původní dědičnou štolou z jejího ústí ani z úpadnice Eva, která štolu nafárává shora, není reálné. Šachticí Karel je možný vstup, ale chybí druhý výstup, tedy zásadní předpoklad zpřístupnění podzemí. Možným řešením je zřízení druhého vstupu na severním okraji obce. V těchto místech je povrch území cca 70 m nad úrovní štolky sv. Antonína Paduánského a cca 35 m nad úrovní nejsvrchnějších pater dobývaného prostoru. Pro zpřístupnění historického dobývaného prostoru bude tedy nutné vyrazit úpadnici. Podle projektu, který je již zpracován a prochází závěrečnou částí schvalovacího procesu, by se mělo jednat o chodbu o délce 66 m s úklonem 25°, raženou z louky nad obcí. Po jejím vyražení by bylo možné zřídit tři prohlídkové okruhy podzemí s různou náročností, nejjednodušší pro děti ve věku od deseti let, třetí, nejnáročnější, by zahrnoval prohlídku nejvýznamnějších částí chodeb, komínů a dobývek tzv. Petrova okruhu v hloubce cca 57 m a výstup na povrch šachticí

Foto: Ing. Malík

Karel jižně od kostela sv. Maří Magdaleny.

Součástí snah obce je i vybudování naučné hornické stezky v obci i v okolí a hornického muzea v přírodě. Informační tabule naučné stezky již jsou instalovány, při příležitosti letošních Hornických dnů byl představen první objekt skanzenu - replika důlního žentouru sloužícího k vytažování vytěženého materiálu z podzemí, případně k dopravě osob. Stavba je umístěna v parčíku u obecního úřadu, v těsné blízkosti šachtice Karel, dřevěného ztvárnění podoby hornoměstského skřítky na balvanu a důlního vozíku připomínajícího počátek a konec těžby rud v Horním Městě. Přípravovány jsou další stavby – repliky četkového čerpadla důlních vod, důlního větráku a důlního rumpá-

lu. Autorem návrhů je Ing. Jaroslav Lichtenberg.

Pokud se bude dařit, celý záměr zpřístupnění podzemí by mohl být realizován do dvou let. Jde o smělý plán, vyžadující značné finanční prostředky. Zatím se za pomoci různých dotací dařilo uskutečňovat náročné akce tam, kde se lidé ve funkcích starostů opravdu starají. Obec Horní Město v čele se starostkou Evou Machovou je toho důkazem. Při přednáškách padlo i uznání realizátorů akce pro pracovníky MěÚ Rýmařov i dalších úřadů, včetně památkářů, za jejich vstřícný přístup k řešení problémů.

Věříme, že se bude dařit i nadále a Horní Město a celý region Rýmařovska tak bude moci nabídnout návštěvníkům atraktivní možnost seznámení s významnou

částí historie území pod horami, které nemohlo nabídnout bohatou úrodu zemědělských produktů, ale jehož podzemí poskytovalo žádané a ceněné kovy – stříbro, železo, olovo, zlato a později také zinek (například v letech 1508-52 získal tehdejší zástavník hankštejnských, tedy hornoměstských dolů Marek Weiczinger 1370 kg čistého stříbra). Ne zadarmo, naopak za cenu nesmírně tvrdé a nebezpečné práce horníků v temnotě, chladu a vlhku. Jen stěží si dnes dokážeme představit, jak těžká práce to byla. A právě zpřístupnění podzemí a aktivit s tím spojených nám mohou pomoci alespoň koutkem oka nahlédnout do neuvěřitelně obtížného světa našich předchůdců a dodatečně ocenit jejich dílo.

M. Marek

Použité zdroje:

Přednášky J. Votočka a Ing. Karla Novotného, zástupců firmy GEMEC UNION, a. s., „Jak jsme dobyli Petřívův okruh a co bude dál...“ v rámci Hornických dnů v Horním Městě 18. 7. – 20. 7. 2014; Sborník abstrakt z konference Hornická činnost a její následky v hornobenešovském a hornoměstském revíru, Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, Česká geologická služba, Bruntál 2009; Machová E.: „Příští rok plánujeme - projekt vybudování Hornického muzea v přírodě“, Hornoměstský telegraf číslo 2/2013; Karel J. - Marek M.: Proslulé hory hankštejnské a kamenohorské, Rýmařovský horizont, číslo 23/2011, str. 3-21.

Na skok do Skal

Na skok do Skal je název charitativního projektu koňské show, kterou již šestým rokem pořádá Stáj Kincl ve Skalách (www.staj-kincl.cz). Na zhruba tisícovku ná-

vštěvníků, kteří do Skal zamířili prakticky z celé republiky, čekal 18. července bohatý celodenní program. Odvážel se jak v samotném centru jezdeckého areálu, tak

na jeho závodním kolbišti pod silnicí. Za rytmu hudby skupiny Kašpárek v rohlíku si mohli malí i velcí návštěvníci užít projížďku v kočáře nebo jízdu na koni, vyzkoušet skákací hrad či skluzavku, vodní fotbal, malování na obličej, lukostřelbu, dílničku pro děti a další atrakce.

V jezdecké hale se pak odehrála koňská show v pravém slova smyslu, a to díky mnoha skvělým účinkujícím. Za zmínku jistě stojí drezúra Anny Reinbergerové, vystoupení jezdecké stáje Royal Liberty nebo dechberoucí představení závěsné akrobacie Cirkusu trochu jinak.

Poté přišel na řadu křest hříběte Casita, potomka plemenného hřebce Cascara a matky Dominy, které vlastní rodina Kinclových.

Na závěr koňské show připravili organizátoři napínavý duel ve skoku do výšky koní versus lidí na skákacích botách. Nesl se ve znamení vylepšení osobních rekordů jednotlivých účastníků. Plemeno minihorse zdolalo překážku ve výšce 90 cm a jednomu z účinkujících se na skákacích botách podařilo zdolat latku ve výšce 200 cm. Kláně se účastnil i zmíněný Cascar, nejlepší kůň českého chovu roku 2012, a v jeho sedle nebyl nikdo jiný než mistr republiky v parkurovém skákání pro rok 2012 Josef Kincl ml.

Vydařený a slunečný den ve Skalách završil svým vystoupením písničkář Xindl X a po ohňostrojích s hudbou následovala noční afterparty v jezdecké hale.

Foto a text: Miroslav Škoda

V Břidličné se rozšiřuje areál pro environmentální výchovu

Ministerstvo životního prostředí

Prázdniny jsou v plném proudu, ale v ZŠ Břidličná se již starají o to, jak překvapit a čím potěšit v září žáky.

Po dokončení úprav školní budovy se teď pozornost přesunula na exteriér. Venkovní prostory jsou nedílnou součástí školy, a je tudíž vhodné rozšířit výuku i sem. Z dřívějšího grantu se již podařilo vybudovat jezírko, ptačí voliéru i altánek, který slouží jako venkovní učebna, ale i jako klidné posezení pro místní obyvatele v odpoledních hodinách.

Vzhledem ke kladné odezvě od žáků i pedagogů se v letošním roce

rozšíří možnost využití altánu i při zhoršeném počasí. Altánek totiž získal nové dveře a okna, čímž se částečně zateplil. Do jeho výbavy přibyly malé stolky. Bude jej tak možné využívat ještě v listopadu a v předjaří.

Druhým překvapením, které by mělo přispět k rozšíření environmentální výchovy, je prožitková stezka. Na její trase se budou děti moci projít po různých podkladech – povrchu z oblázků, šišek nebo kůry.

Do třetice začnou žáci od září v některých vyučovacích hodinách pečovat o tři bylinkové pyramidy osázené osmnácti druhy rostlin. Současně se dozví mnoho zajímavého o jejich pěstování,

léčivých schopnostech i konkrétním využitím v kuchyni.

Jmenované aktivity by se neobešly bez pomoci Revolvingového fondu

Ministerstva životního prostředí na podporu udržitelného rozvoje.

Foto a text: Mgr. Květa Děrdová, koordinátor EVVO

Ekologické projekty ve Staré Vsi

V letošním roce podala obec Stará Ves společně s místní školou a některými dalšími partnery dvě žádosti o podporu ekologicky zaměřených projektů. Navazovaly na úspěšné a pozitivně hodnocené předchozí aktivity, například na budování školní zahrady nebo výsadbu rodinné aleje. Projekt **Ekologická výchova, vzdělávání a osvěta ve Staré Vsi v roce 2014** podpořil dotací ve výši 71 000 Kč Moravskoslezský kraj, na druhý záměr s názvem **Rychtářský potok ve Staré Vsi** přispěly částkou 46 000 Kč Nadace Partnerství a Nestlé v podprogramu Voda v krajině.

„Byli jsme tímto úspěchem mile potěšeni a doufáme, že osvědčený

tým škola, obec, CHKO Jeseníky a Lesy ČR společně zvládnou i tento další komunitní záměr pro všechny věkové kategorie,“ poznamenal starosta obce Karel Stržínek.

Oba zmíněné projekty se vzájemně prolínají a doplňují, korespondují s ekologickými záměry ve vzdělávacích plánech školy a současně vtahují do hry i další skupiny: rodiče, kamarády, vstřícné příbuzenstvo, seniory, drobné firmy a organizace.

A co všechno již organizátoři zajištěli a do budoucna slibují? Všechno s úsměvem. První uskutečnenou aktivitou byla výtvarná soutěž pro děti z mateřských a základních škol na téma

Náš kraj a příroda. Vyhlásila ji a garantovala staroveská škola pro všechny šikuly z okolních škol. Obec Stará Ves podpořila tuto akci a s ní spojený umělecký workshop nákupem výtvarných potřeb a drobných dáreků pro děti. Koncem dubna starší děti ze školy, jejich kamarádi a dobrovolníci z obce sázeli pod odborným dohledem místostarosty Vladimíra Lehkého a pracovníků zahradnické a krajinářské firmy Turkovi Vikýřovice další stromky na loukách mezi ulicemi Dlouhou a hlavní silnicí. Nejprve mladé olše v zabahněných lokalitách, na sušších místech pak javory.

„Na podzim bychom rádi pokračovali ve výsadbě dalších dřevin a zamýšlíme ve spolupráci s CHKO Jeseníky a firmou

Biokonzulting místního rodáka Ivana Zwacha vyčistit a prohloubit zanesené tůňky poblíž Rychtářského potoka, které tu kdysi poskytovaly výborné útočiště pro obojživelníky,“ prozradila Eva Staňková, ředitelka staroveské školy.

Jako odměna za dobrou práci budou pro děti a další dobrovolníky zajištěny besedy, komentované vycházky do přírody a dokonce společný výlet. V předprázdninovém týdnu nám velmi krásně přiblížil život v přírodě pan Ivan Zwach, který s sebou přivezl asi dvě desítky živých zvířat. Účastníci jeho přednášky si je mohli zblízka prohlédnout. Už jste si někdy chovali třeba užovku stromovou? Ne? Tak na další akci určitě přijďte. *Eva Staňková*

Fota: archiv E. Staňkové

Letní výstavy v Schindlerově stodole

Soukromé muzeum Kapličkovy vrch v Malé Morávce Igora Hornišera nabízí svým návštěvníkům v letní sezóně obvykle dvě nové výstavy. Na první z nich se letos představil v objektu Schindlerovy stodoly fotograf Milan Gajdík. Vernisáž se uskutečnila v sobotu 5. července.

Gajdíkova výstava nabídla fotografie církevních památek brun-

tálského okresu podle územního členění z roku 1960. Z celkového počtu sto padesáti fotografií kostelů a kaplí vybral autor jen zlomek těch, které podle něj mohly být pro oko návštěvníka nejzajímavější, nebo těch, které nahradil zub času či úplně zanikly většinou začátkem druhé poloviny 20. století. Podle

Milana Gajdíka se historie těchto církevních objektů často zjišťuje velmi obtížně. Jeho prvořadou snahou bylo zachytit právě památky, jejichž stav směřuje k zániku. „Při této práci bylo velmi zarazující, jak málo se o některých fotografovaných kostelech ví, nejen mezi obyvateli, ale někdy i u vedení obce

a církevní správy. Touto výstavou chci alespoň zčásti ukázat to, co bylo krásné, co zdobilo obce i malé vesnice. Mnohé již neexistuje. Přesto se řada objektů péčí některých obcí, sdružení, ale i zásluhou soukromých osob znovu probouzí do své krásy. Prošim návštěvníky, aby vystavené fotografie spíše posuzovali

jako dokument, ne jako umělecké fotografie," sdělil Milan Gajdík na vernisáži.

Součástí expozice byly i některé církevní artefakty, například dvě srdce zvonů moráveckého kostela nebo církevní literatura.

Druhá výstava ponese název **Barvy čtyř kontinentů a Chrám krále Lalibely a biblická místa** a její vernisáž v Schindle-

rově stodole je naplánována na **sobotu 2. srpna ve 14 hodin**. Půjde rovněž o putovní fotografickou výstavu a představí se na ní cestovatelé Zdeněk Svánovský a Václav Müller. Autoři představí fotografie zajímavosti, které na svých toulkách světem viděli a zažili. Fotografie budou doplněny popiskami, které vizuálnímu zážitku dodají další roz-

měr. K fotografiím z Asie, Afriky, Evropy a jižní Ameriky přibyla i foto ze Severní Ameriky. Návštěvníci budou mít příležitost obdivovat například nespoutanost Mentawajců z Indonésie, islandskou sopku Eyjafjallajökul, ale i zimní krajinu u Lesních Albrechtic nedaleko Opavy, která působí, jako by byla ze Sibíře. Na vernisáži vystou-

pí jako hudební host Martina Trchová. Výstavu mohou návštěvníci zhlédnout do 30. srpna. Soukromé muzeum Kapličkovy vrch je veřejnosti přístupné v úterý až pátek od 9 do 12 hodin a od 13 do 16 hodin, v sobotu od 10 do 13 hodin a v neděli od 13 do 16 hodin. Skupiny nad pět osob dle domluvy na tel. čísle 602 732 056. *JiKo*

Nadace Jistota Komerční banky pomáhá

Začátkem července obdržela ředitelka Základní školy ve Staré Vsi RNDr. Eva Staňková, CSc., symbolický šek s částkou 19 600 Kč. Tento nemalý finanční dar věnovala Nadace Jistota Komerční banky inkluzivně vzdělávaným dětem s handicapem. Příspěvek poslouží ke koupi nových tabletů, iPadů, které usnadní mentálně postižené holčičce ve druhé třídě a chlapci s poruchou autistického spektra

vzdělávanému ve třetí třídě lepší a názornější přípravu při vyučování i doma. Chtěli bychom z celého srdce Nadaci Jistota poděkovat za vstřícnost, ochotu a velmi milé a přátelské jednání a samozřejmě za pomoc škole, dětem i jejich rodinám. Slova díky a uznání patří ale i dalšímu dárci – RD Mont, s. r. o., Janovice, který pro postižené žáčky věnoval částku 4 000 Kč.

Eva Staňková

Foto: archiv St. Ves

Akce hradu Sovince

2. a 3. srpna Na příkaz císaře

Rytířský turnaj v seku mečem

Udatní rytíři v soubojích na palcáty, sekery a meče. Život a etiketa při námluvách na středověkém hradě. Středověký tábor s prezentací starobylých řemesel. Urozené dámy s ukázkou dvorských tanců.

Kejklářská a divadelní společnost Komedianti na káře zahraje pohádky Nebojsa a Princ Bajaja. Skupina historického šermu Taranis z Rosic vystoupí na Sovinci poprvé. Představí fantastický rytířský turnaj v seku mečem a premiéru šermířské pověsti Věčný boj. Skupina historického šermu Berendal, zabývající se obdobím vrcholné gotiky, vystoupí s premiérou pověsti Přepadení. Těžkooděnci v plné zbroji Tartas připomenou své nejslavnější vystoupení Cestou z války. Kejklíři Tomáš Bílek a Jindra Holeček předvedou žonglérské dovednosti a kejklářské parádičky.

9. a 10. srpna Past na medvěda Sokolnické slavnosti

Výcvik a přiletý dravých ptáků, sokolnické besedy a ukázky lovu atrapy kořisti, kejklářské dovednosti a žonglování na chůdách, loupežnické povídky a loutkové pohádky, šermířské souboje a příběhy. Představí se divadelní a šermířská společnost Dimas, která na Sovinec přijede poprvé, s premiérou šermířské pohádky Janek a loupežníci. Představí také vyhlášený šermířský turnaj Herold a rytíři. Dále vystoupí profesionální loutkové divadlo Kašpárkův svět, kejklíř

Tomáš Křupala s legendárním pásmem Rád vstupují do... a sokolnické sdružení Dědictví se sokolníkem Vítkem.

16. a 17. srpna Hodokvas rytíře Kobylyky

Tradiční historickořemeslný jarmark, mimořádně bohatý celodenní program, ukázky zručnosti starodávných řemeslníků. Představí se iluzionista, klaun a profesionální kejklíř Yufi, divadelní společnost Divadlo bez střechy, skupiny šermu Grál, Adorea a Šejdíři.

16. srpna od 18.00 do 23.00: Ohněm a mečem

Velkolepý večerní mýtický příběh, jehož součástí bude pět ohňových show v řadě za sebou.

23. a 24. srpna Záhada prokleté truhly

Festival práva útrpného Lapkové a kati při práci na loupežnické stezce

Představí se skupina historického šermu Nuntius Régis, divadelní a šermířská skupina Divadlo bez střechy, skupina historických scén a katovna Taurus, sokolníci s ukázkami lovu atrapy kořisti. K vidění bude právo útrpné s trestáním pytláků a zlodějek chraští, loupežnické povídky a šermířské příběhy, loutkové a hrané pohádky z lesa, lesnické soutěže pro děti a střelnice z luků, sokolnické besedy a fotografování s dravci na ruce.

Fota a text: Zuzana Matonohová, herold hradní posádky, občanské sdružení Špinavci

Zajímavosti z přírody

Není svízele jako svízele

Svízele nás provázejí vždy a všude, ty lidské, i ty rostlinné. Zatímco ty první nepotěší, druhé lze považovat za předmět potěchy i zájmu. Ale i mezi svízeli v rostlinné říši je jeden druh, o němž lze říci, že je opravdu svízelný, pokud se z nějakého důvodu dostaneme do jeho těsné blízkosti. Mnozí už vědí nebo tuší – ano, je to známý *svízele přítula* (*Galium aparine*). Dokáže spoutat a polehnout i celý lán kopřiv. Což nám může být svým způsobem sympatické, neboť i kopřiva je nám často nepřijemná. Nikdo však není ušetřen alespoň mírného zaklení, dostaneli se sám do kontaktu s tímto svízelem. Vzápětí totiž zjistí, že své druhové jméno neneso nadarmo, ba že je až příliš přítulný. Kdo v té chvíli nemá na sobě kalhoty z hladké látky, má o práci postaráno. Nažky i listy jsou totiž přichyceny tak dokonale, že vůbec není snadné zbavit jich oděv dočista. Způsobují to četné háčky a ostěnky, jimiž je rostlina pokryta. Svízele přítula je velmi hojný druh, našťástí však spíše na místech, jež většina lidí nemá důvod navštěvovat.

Zatímco o přítulnost přítuly nestojíme, z dalších druhů svízeli už vážně obavy mít nemusíme, ačkoliv i jejich nažky se nám mohou přichytit na boty či oděv. (Slovenština má pro rod svízeli výstižný název *lipkavec*). Na loukách, pastvinách, mezích a okrajích cest se velmi hojně až masově vyskytuje *svízele povázka* (*Galium mollugo*). V létě, v době jeho květu, však mezi něj klidně může vstoupit ten, kdo si

chce natrhat trochu lučního kvítí. Méně známý, ačkoliv ne vzácný, je *svízele lesní* (*Galium silvaticum*), který najdeme roztroušeně v listnatých a smíšených lesích od nižších poloh do hor. Vlhká či zamokřená místa obsazují dva druhy svízeli – *bahenní* (*Galium palustre*), který je známější, a *močálový* (*Galium uliginosum*). Zatímco mnohé druhy kvetou až později na jaře a v létě, už v dubnu si můžeme vychutnat medově příjemnou vůni nenápadného *svízele jarního* (*Galium verum*), který je hojný na lukách, ve světlých lesích i v příkopech. Patří mezi nižší druhy, může dorůst do 30 cm, ale při troše pozornosti jej nepřehlédneme. Podobný, ale mnohem robustnější *svízele křížatý* (*Galium cruciata*) je poněkud vzácněj-

Svízele vonný (*Asperula odorata*)

ší, ale na Rýmařovsku se také vyskytuje.

Že svízele nepáchnou, ale voní, alespoň některé, nám přímo svým názvem napovídá jeden z nich – *svízele vonný* (*Galium odoratum*). Známější je pod názvem *mařinka vonná* (*Asperula odorata*), na který si lidé zvykli z dřívějška. Vůni tohoto druhu způsobuje kumarin, který se uvolňuje při vadnutí rostliny. Tuto látku ucítíme i v případě sušení, pokud jsme si tuto bylinu nasbírali jako léčivku. Svízele vonný neboli mařinka roste pospolitě v listnatých a smíšených lesích a často vytváří dekorativní oázy. Patří mezi nejznámější druhy svého rodu.

Zato téměř neznámý je na Rýmařovsku *svízele syřišťový* (*Galium verum*), neboť jde o sucho-

Svízele přítula (*Galium aparine*)

a teplomilný druh nížin a pahorkatin. Začíná k nám teprve pronikat. Zatím nejbližší lokalita je od Rýmařova vzdálena 5 km. I tento svízele voní a je léčivý, navíc se od ostatních druhů odlišuje nápadně žlutým květenstvím v husté koncové latě. Na místě svého výskytu je hojný, průkopnické lokality však mají někdy jen pár exemplářů, a proto bychom jej zde neměli sbírat. Své svízele mají nejen nížiny a střední polohy, ale i hory. Na nich se setkáváme s drobnějšími druhy, jejichž rozlišení je poněkud složitější. Zmíním jen několik základních druhů. Všimneme-li si v Karpatech nebo Alpách nízkého svízele, jde pravděpodobně o *svízele nestejnolistý* (*Galium anisophyllum*) se žlutobílými kvítky. V České republice (např. v Krkonoších a Jeseníkách) má své zastoupení ve třech podobných druzích jako *svízele nízký* (*Galium pumilum*), *svízele sudetský* (*Galium sudeticum*) a *svízele skalní* (*Galium saxatile*). Všechny tyto druhy mají květenství bílé. Druhy svízeli, které jsem uvedl, zdaleka nejsou všechny. V ČR se můžeme setkat ještě se *svízelem okrouhlolistým*, *severním*, *drsným*, *draslavým*, *Schultesovým* a dalšími druhy. Hned v úvodu jsem uvedl paralelu se svízeli lidskými, můžeme tedy stejně i skončit. Nebylo by od věci, kdybychom mezi svízeli naplňovali nepřímou úměru: čím méně těch lidských a čím více rostlinných, tím lépe. Inu – není svízele jako svízele.

Miloš Zatloukal, KČT Rýmařov

Svízele syřišťový (*Galium verum*)

Fota: zdroj www.paukertova.cz

Mláďata dravých opeřenců opustila hnízdo

Foto: Adéla Tošková

Okřídlení spoluobytelé Větrné ulice, tedy pár poštolek obecných, jenž se 28. března uhnízdil na parapetu okna panelového domu a o kterém jsme čtenáře Rýmařovského horizontu informovali, již vyvedl novou generaci. Svůj dočasný domov opustilo pět mladých poštolek 3. července. Předtím se však na ně, stejně jako vloni, přijel podívat Tomáš Pospíšil z Českého svazu ornitologů, který zároveň provedl identifikační okroužkování. Proti loňskému roku byly k okroužkování použity různobarevné kroužky, jež mají pomoci ke snadnější identifikaci našich poštolek z Větrné ulice.

	2012	2013	2014
přílet, uhnízdění	27. 4.	5. 4.	28. 3.
první zpozorované vejce	6. 5.	25. 4.	25. 4.
první vylíhlé vejce	8. 6.	8. 6.	30. 5.
opuštění hnízda	9. 7.	8. 7.	3. 7.

Vylíhnutí nové generace poštolek jsme datovali z pozorování těchto dravců v minulých letech na přelom května a června. Tento termín byl, jak se později ukázalo, naprosto přesný. Datová osa hnízdění, líhnutí vajec atd. se výrazněji liší snad jen dobou zahánzdění, která je z velké části ovlivněna klimatickými podmínkami. Na dotazy, zda šlo o poštolky z loňského či předloňského roku, odpovídáme, že je to teoreticky možné, avšak i s ohledem na vcelku po-

četnou kolonii poštolek v Rýmařově málo pravděpodobné. Rád bych touto cestou poděkoval obyvatelům našeho domu za pochopení a trpělivost. Nejednou se stalo, že „naše“ mladé poštolky přecenily své síly a opustily hnízdo dříve, než byly schopny souvislého a plného letu. Jejich osud pak závisel na pomoci lidí, kteří k nám mladé poštolky vraceli. I jim patří velké díky.

Miroslav Škoda

Moravskoslezský kraj informuje

Zájemci mohou od srpna opět žádat o kotlíkové dotace

Ministerstvo životního prostředí

Hned první pracovní den v srpnu odstartuje další společná výzva Ministerstva životního prostředí ČR a Moravskoslezského kraje k podávání žádostí o výměnu kotlů. Kraj pro tuto výzvu uvolnil ze svého rozpočtu 30 milionů korun, stejnou částku poskytne ministerstvo prostřednictvím Státního fondu životního prostředí České republiky.

Podporovanými typy kotlů jsou plně automatické kotle třetí a vyšší emisní třídy, zplyňovací kotle a atmosférické a kondenzační kotle na zemní plyn. Výše dotace je závislá na typu pořizovaného kotle a pohybuje se v rozmezí od 15 do 60 tisíc korun.

„Dotací program se zaměřuje především na obyvatele, kteří provozují již nevyhovující kotle na tuhá paliva, a směřuje je k tomu, aby zvážili změnu systému vytápění nemovitostí a s využitím dotace snížili své náklady na pořízení nového vytápění. V průběhu příštích několika let tak budou muset stejně učinit, protože jejich kotel už nebude emisně vyhovovat nové legislativě na úseku ochrany ovzduší.

Tento program jim dává šanci učinit tak včas a s výrazně nižšími náklady,“ říká náměstek hejtmána Moravskoslezského kraje Daniel Havlík.

Lidé, kteří o dotaci požádají, dostanou do dvaceti týdnů od podání žádosti vyrozumění, zda jim finance na nový kotel budou poskytnuty. Úspěšní žadatelé pak mají devět měsíců na to, aby zlikvidovali starý kotel, koupili a instalovali nový a předložili kompletní doklady ke kontrole. Finance žadatelé obdrží na svůj účet do třiceti dnů po podpisu smlouvy o poskytnutí dotace.

„Ještě před příchodem na ministerstvo jsem si vytyčil jako jednu ze svých hlavních priorit zlepšení ovzduší v celé České republice a v krajích s největším znečištěním především. Hned při první návštěvě Moravskoslezského kraje začátkem roku jsme se s panem hejtmánem Novákem domluvili, že bychom chtěli v úspěšných kotlíkových dotacích pokračovat. Během všech dosavadních výzev bylo jen

v Moravskoslezském kraji na nové kotle vydáno už 220 milionů korun, o které se v rámci jednotlivých výzev přihlásilo téměř 5000 žadatelů. Jsem rád, že jsme spolu se SFŽP ČR schopni na zlepšení ovzduší v tomto regionu poskytnout dalších 30 milionů. Chtěli bychom, aby lidé mohli staré kotle za nové ekologické vyměnit v celé zemi. Aktuálně vyjednáváme s Evropskou komisí o tom, jakým způsobem tuto výměnu umožnit co největšímu počtu domácností, které by v novém programovém období Operačního programu Životní prostředí na nové kotle mohly čerpat 9 miliard korun,“ prozradil ministr Richard Brabec.

„Vynaložení těchto finančních prostředků považuji za velmi dobrou investici do budoucnosti našeho kraje, kvality života jeho obyvatel a zlepšení stavu životního prostředí, jak prokázaly výsledky předchozích výzev,“ dodává náměstek hejtmána Daniel Havlík.

Seznam podporovaných kotlů je zveřejněn a spravován Státním fondem životního prostředí ČR na stránkách <http://registrace.nzu.2013.cz/np/vyhledavani-vyrobkul/>.

Bc. Petra Špornová, tisková mluvčí,
odbor kancelář hejtmána kraje

NAŠE LISTÁRNA

Poděkování Ing. Jaroslavu Kalovi

Početná skupina důchodců z Prahy (celkem 47) by touto cestou velice ráda poděkovala místostarostovi města Rýmařova Ing. Jaroslavu Kalovi za velmi pěknou a poučnou besedu na téma historie a současnost Rýmařova a Jeseníků vůbec. Jako místní patriot zapálený pro dobrou věc se rozprávěl o tom, jak se v dáv-

ných dobách střídali jednotliví majitelé zdejšího panství, co se zde vyrábělo, jak se lidem žilo a také jak se žije dnes. Z jeho vystoupení bylo patrné, že otázka bydlení a poměrně velká nezaměstnanost mu nedá klidně spát. Také se zmínil o kulturní činnosti, kterou městský úřad hojně podporuje. Z dotazů vyplynulo, že mnohé z nás překvapily velké plochy pastvin a poměrně málo skotu na nich. To se ukazuje jako celostátní problém. I tuto věc má na zřeteli.

Na otázku, co bychom měli při svém týdenním pobytu v tomto překrásném koutě navštívit, se doporučení pana místostarosty téměř přesně shodovalo s programem, který pro účastníky pobytu připravila naše předsedkyně paní Jana Topolová. Na závěr jsme se domluvili na návštěvě zdejšího pivovárku a místní radnice. Při návštěvě blízkého zámku Janovice nás doprovázel. Setkání s tímto nepřehlédnutelným člověkem (měří 202 cm) bylo milým a poučným obohacením našeho pobytu. Vážený pane místostarosto, děkujeme za Váš upřímný zájem o nás dříve narozené a přejeme Vám do dalších let mnoho zdaru v náročné funkci.

Děkují důchodci SDČR ZO 10/28 „Aktivní senioři Prahy 15“

Foto: archiv Jany Topolové

Poděkování

Chtěla bych poděkovat panu Františku Filipovi, majiteli pohřební služby v Rýmařově, a panu Romanu Hanslíkovi, majiteli kamenictví v Dlouhé Loučce. Oba se zasloužili o důstojné smuteční rozloučení s mým bratrem Zdeňkem Holzmannem a jeho manželkou Olgou

Holzmannovou na hřbitově v Rýmařově. Každý ve svém oboru prokázal velkou profesionalitu a ochotu. K mému srdečnému poděkování se rovněž připojují všichni účastníci obřadu.

Mgr. Ludmila Zavadilová

Kino Rýmařov

KINO RÝMAŘOV

program na měsíc SRPEN

SVČ RÝMAŘOV, Okružní 10, 795 01, Rýmařov - tel. 739001474, WWW.KINORYMAROV.CZ

Pátek 1. 8. v 19:00

PARÁDNĚ POKECAL

/ ČR / 2014 / komedie, drama, 75 min.
 Autorská komedie Parádně pokecal zasílá šest měsíců v životě 25letého Štěpána Procházký. Opět vyhozen ze školy, opět opuštěn přítelkyní a jako vždy bez práce opouští Prahu. Nevědělaby odjíždět bezcílně s přáteli na chatu...
 Režie: T. Pavlíček, Scénář: T. Pavlíček, Kamera: L. Moulis, Hudba: Š. Holý
 Hrají: V. Rohr, V. Vydro, L. Pavlíček, J. Krausová, E. Křenková, M. Doležalová, M. Ruppert a další.
 / v českém znění / mládeži přístupný / vstupné: 70,-

Sobota 2. 8. 3D/ 9. 8. 2D v 16:00

LETADLA: HASIČI A ZÁCHRANAŘI 3D

/ USA / 2014 / animovaný / Komedie / Rodinný, 84 min.
 Když se světově proslulý letecký závodník Práček dozví, že má poškozený motor a už možná nikdy nebude moci závodit, je nucen zařadit jiný rychlostní stupeň a vrhá se do světa vzdušného boje s požáry.
 Režie: R. Gannaway, Scénář: J. M. Howard, Hudba: M. Mancina
 Dabují: K. Hádek, J. Meduna, H. Vagnerová, M. Stránský, O. Brousek ml. a další.
 / český dabing / mládeži přístupný / vstupné: 3D: 155,-/135,- 2D: 120,-/105,-

Sobota 2. 8. v 19:00

ZEJTRA NAPOŘÁD

/ ČR, SR / 2014 / komedie, romantický, road movie, 98 min.
 Zejtra napořád je film o nás všech. O našich snech, o změnách v životě, které chceme udělat, ale často se jich bojíme. Film o přátelství a setkáních, která netže čekat.
 Režie: S. Haník, Scénář: R. Haník, Kamera: V. Timpák, Hudba: O. Kováček
 Hrají: P. Baták, V. Kerkes, F. Blažek, J. Lábus, M. Kavalčík alias Ruda z Ostravy, K. Issová a další.
 / v českém znění / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 120,-

Pátek 8. 8. v 19:00

V OKU TORNÁDA

/ USA / 2014 / thriller, 90 min.
 Během jediného dne je město Silvertown zpusoženo nebyvalým náporom tornád.
 Celé město je vydáno na milost a nemilost nevypočitatelným smrtonosným větrným smrštím a podle předpovědi má to nejhorší ještě přijít.
 Režie: S. Quale, Scénář: J. Sweetnam, Kamera: B. Pearson, Hudba: B. Tyler
 Hrají: R. Armigate, S. W. Callies, J. Sumpter, M. Walsh, N. Kress, A. Escarpeta a další.
 / v původním znění s titulky / mládeži přístupný / vstupné: 100,-

Sobota 9. 8. v 19:00

LUCY

/ Francie / 2014 / akční, sci-fi, 90 min.
 Lucy je typická „blbá“ blondýna, co se vyzývky zamiluje do toho největšího kinsida v okolí. Ten poslední jí právě zapletl do zločinu s drogami a díky tomu se jí ocitne v brše zeslý balíček „rtnoče“, který má propešovat. Balíček se roztírá a alek vstřebávající se do jejího těla započíná zvyšování procenta využití její mozkové kapacity...
 Režie: L. Besson, Scénář: L. Besson, Kamera: T. Arbogast, Hudba: E. Serra
 Hrají: S. Johansson, M. Freeman, M. Choi, A. Wake, A. Tipton, J. P. Asbæk, M. Lee, C. Tran a další.
 / v původním znění s titulky / mládeži přístupný / vstupné: 120,-

Pátek 15. 8. v 19:00, Sobota 16. 8. v 16:00

TŘI BRATŘI

/ ČR / 2014 / pohádka, rodinný, 86 min.
 Tři bratři se vydávají do světa na zkušenou, aby si našli nevěsty a rodiče jim mohli předat hospodářství, Sourozenci při svém putování jako kouzlem vstupují do slavných pohádek, ve kterých je čeká mnoho nástrah, nebekaných příhod a možná také láska... Nová pohádka Jana Svěráka!!!!
 Režie: J. Svěrák, Scénář: Z. Svěrák, Kamera: V. Smutný, Hudba: M. Novinský, J. Uhlíř
 Hrají: V. Dyk, T. Klus, M. Tábořský, B. Poljka, Z. Svěrák, O. Kaiser, I. Chýlková, J. Lábus a další.
 / v českém znění / mládeži přístupný / vstupné: 130,-

Sobota 16. 8. v 19:00

CHLAPECTVÍ

/ USA / 2014 / drama, 166 min.
 Chlapectví je výjimečný film. Příběh o dospívání jednoho obyčejného kluka chci režisér Richard Linklater (Před soumrákem, Před půlnocí) nastolil co nejpečlivěji, i proto na něm pracoval dvanař let.
 Režie: R. Linklater, Scénář: R. Linklater, Kamera: Lee Daniel
 Hrají: P. Arquette, E. Coltrane, E. Hawke, E. Thompson, T. Jolaine, L. Trejo, N. Krause, Z. Graham a další.
 / v původním znění s titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 110,-

Pátek 22. 8. v 19:00

STRÁŽCI GALAXIE

/ USA / 2014 / akční, dobrodružný, sci-fi, 122 min. 3D
 V tomto akčním, výpravním vesmírném dobrodružství se odvážný dobrodruh Peter Quill stává středem zájmu nájemných zabíjačů poté, co Ronanovi, mocnému padouchovi s plány ohrožující celý vesmír, ukradne tajemnou kouli.
 Režie: J. Gunn, Scénář: J. Gunn, N. Perlman, Kamera: B. Davis, Hudba: T. Bates
 Hrají: Ch. Pratt, Z. Saldana, B. Cooper, V. Diesel, D. Bautista, J. C. Reilly, K. Gillan, B. Del Toro a další.
 / český dabing / mládeži přístupný / vstupné: 155,-/135,-

Sobota 23. 8. v 16:00

ÚTĚK Z PLANETY ZEMĚ

/ USA / 2013 / animovaný, rodinný, sci-fi, 89 min. 3D
 Stěží je to už o planetě Bate? A věděl jsi, že tam žijí zábavní moči úfovi, kteří mají dokonos svého národního hrdinu? Je nim astronaut Scorch! Supermno expert na nebezpečné záchranné mise, u kterých mu nenápadně pomáhá jeho super inteligentní bratr Gary. Když na vesmírné stanici zachytí volání SOS z obávané temné planety Země, Scorch neváhá ani minutu a vydá se vsříct neznámému světu v hlubinách vesmíru.
 Režie: C. Brunker, Scénář: C. Brunker, B. Barlen, Kamera: M. A. Ward
 Hrají: Ch. Pratt, Z. Saldana, B. Cooper, V. Diesel, D. Bautista, J. C. Reilly, K. Gillan, B. Del Toro a další.
 / český dabing / mládeži přístupný / vstupné: 130,-

Sobota 23. 8. v 19:00

EXPENDABLES 3

/ USA / 2014 / akční, dobrodružný, thriller, 126 min.
 Tým Expendables bude tentokrát čelit přímo jednomu ze svých zakladatelů a bývalých šéfů. Conrad Stonebanks s tváří Mel Gibsona stál přímo u jejich zrodu, pak se z něj ale stal odpadlík...
 Režie: P. Hughes, Scénář: S. Stallone, K. Benedict, C. Rothenberger, Kamera: P. Menzies Jr.
 Hrají: Stallone, Schwarzenegger, Statham, Lundgren, Snipes, Gibson, Ford, Banderas a další.
 / v původním znění s titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 110,-

Dorostenci suverénně vyhráli v Horním Benešově

Naši dorostenci se v sobotu 26. července zúčastnili turnaje O Pohár VV MS KFS v Horním Benešově. Celý turnaj dokázali vyhrát a zajistili si tak postup do krajského finále, které se odehraje 20. srpna v Koberčicích. Nejlepším střelcem turnaje byl náš hráč Josef Tomeček. **Výsledky:** Albrechtice

– Rýmařov 0:2 (góly Adam Vajdík, Jan Kopeček), Rýmařov – Horní Benešov 7:2 (góly 3x Josef Tomeček, Adam Vajdík, Stanislav Sudek, Martin Kováč, David Hleba), Rýmařov – Slavoj Olympia Bruntál 2:0 (góly Adam Vajdík, David Hleba).

Tomáš Durna

Foto: archiv TJ Jiskra

Zleva nahoře Trenér Tomáš Durna, Jan Seifert, Ondřej Kubját, Radek Sacký, Vojtěch Cabák (asistent), Adam Vajdík, Stanislav Sudek, Lukáš Urbánek, Matěj Skrutek (vedoucí), zleva dole Josef Tomeček, David Hleba, Jan Kopeček, Martin Kováč, Pavel Kopeček

Jazzclub

Rýmařovská (věnováno památce Davidu Bednáři)
SKATASTROFA
 mezinárodní hudební festival

ALLSKAPONÉ'S
POP MARLEJ
ČERNÁ KOČKA
BURANI Z NEW JERSEY
SVATÝ JIDÁŠ
KEY FEATURES
WE PLAY APARÁT
DIEMBE GANG SVČ RÝMAŘOV

změna programu vyhrazena

16. 8. zámek Janovice u Rýmařova
 od 14:00 vstup ZDARMA

CZ 3/2013 EVROPSKÁ UNIE EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ PŘESKUPČENÍ HORIZONT
 Kulturní stezkou pohraničí / Kulturalným szakiem pogranicza

Z historie okolních obcí

Šli do války a věřili, že budou do konce žní zpátky...

Málo naplat, při vyslovení pojmu I. světová válka evokuje to u přemnohých spíše lehký úsměv a prvním typickým představitelem, který nás napadne, je Josef Švejk. Našel jsem nedávno ve vlaku výtisk rakouského bulvárního plátku a na jeho stránkách mne zaujala polemika o tom, proč je i v Rakousku tato literární postavička populární a na skutečné oběti a nakonec i hrdiny se zapomíná. Poté se tam apeluje na národní hrdost atd.

Já mám Švejka rád, ale pak si vzpomenu na miliony nevinných mrtvých, po kterých zůstaly, v lepších případech, jen povětrností a nezájmem chátrající pomníky... Je to rozporuplný pocit! Dá se nad tím mávnout rukou, byla ještě další a ukrutnější válka a lidé se nepoučili – viz třeba dění na Ukrajině nebo okolo Izraele. Vratně se raději z globálních problémů současnosti do roku 1914 na Rýmařovsko. Jak to vlastně probíhalo v tehdejších obcích, o tom je možné dohledat mnoho údajů i zajímavostí v obecních i zcela soukromých kronikách. (Znáte někoho, kdo si vede v dnešní době osobní kroniku?) Pomineme-li obce, kde se nezachovalo zcela nic, můžeme se ob-

rátit na Lomnici a Tylov, vesničky v našem regionu asi „nejprokronikovanější“. Dá se soudit, že zdejší zápisy více nebo méně odrážejí v té době obecné postoje okresu Rýmařov. Je to dáno polohou, hospodářskou činností a též přibližně stejnou úrovní spolkového a politického života.

Tak začínáme!

Všech pět zatím známých kronik nezapomene vždy uvést, s jakým zárukem a bolem byla přijata „tragická dvojsmrt manželů Nejvyšších“, aby následovalo pár vět, „jaké utrpení, ano i bolest osobní jest snášeti Císaři“, načež je pokračováno „holdem statečnému srdci Jeho“, které vše musí snášet. Když je dáno vše, co dle známého pořekadla náleží císaři, nad nímž je už jen Bůh, přechází se hned k mobilizaci známým plakátem „Mým národům“ v různých, místně příslušnými vojenskými velitelskými upravených variantách. V našem případě ze Šumperka a Olomouce. Jak se o kousek dál dovíme, nesplnila tato doplňující velitelská svůj úkol snad ani na „dostatečnou“.

Do Lomnice přijel 31. července na motorovém kole (vida!) úřední posel, nechal si povolát starostu

Záhy přišlo první vystřízlivění spolu s krvavými oběťmi

Pohlednice vydaná Spolkem vojenských vysloužilců a rozdávaná povolancům před odjezdem do války

Fota: archiv J. Chytila

a faráře (?), kterým předal obce se týkající vyhlášky. Obecní bubeník obešel obec, svolal zastupitelstvo a další významné, z nichž jest uvéstí vedení významného Spolku vojenských vysloužilců. Neprodleně vyhotoven seznam „vojennopovinných mužů“ s tím, že v případě nutné přítomnosti na velkých hospodářstvích některých budou tito vyreklamováni pro „přítomnost na ultimo nutnou“.

Dalšího dne „přičiněn jest“ seznam 150 mužů k nastoupení do vojska z místa tohoto povinných. Vše děláno v utajení stran možných konfliktů. Toto se událo v sobotu v časných hodinách ranních a jména okamžitě sdělena dotyčným povinným.

V obci nastalo částečné rozjaření i částečný zmatek a panika. Část mužů odešla okamžitě do hostinců a dala se do nestřídmého pití. Záhy nestačily hostinským zásoby a urychleně vyslání poslové do pivovarů a lihopalen. Další část mužů se až „horlivostí nepřičetnou“ snažila ve svém hospodářství co nejvíce možných prací ještě stihnout do příštího dne. Těm se do cesty pletly plačící manželky a nešťastná, nic nechápající dítky. Všichni se pak sešli v neděli ráno

u vlaku po páté ranní k Olomouci jedoucím a mnoha vagonů nastavenému, že parostroj silný jen obtížně rozjetí se mohl po více pokusech.

Na nádraží i v okolí skrumáž mnohasethlavého davu. Z velké části zde provolávána sláva císaři, ženy hlasitě plakaly a kostelní zvony zvonily. Stafáž odvedeným tvořili čačtí vysloužilci s praporem a při odjezdu vlaku hlasitě troubeno a bubnováno. Někteří zchromlí, chůze nemohoucí veteráni přivezení dokonce na trakářích, z nichž dodávali odvahy chrabřým, do vojště odjíždějícím mužům. Též farář zdejší povzbudivou vedl řeč a zdůraznil, že po očekávaném vítězném tažení zbraní císařských se muži snad vrátí zpět, by stihli ještě část žní, neb na Rýmařovsku našťestí později se vykonávají...

Muži jsou v přeplněném vlaku, je parno, mnozí velkou část noci propili. Většina má žízeň, a tak se na nádraží v Ondrášově (dnes M. Beroun) vyhrnou ven k vodnímu hydrantu, dochází ke strkanici, vlak nabírá zpoždění přes dvě hodiny a v Olomouci ujíždí přípoji směr Šumperk.

Souprava musí čekat na zastávce

Olomouc-Bělidla a muži žízni a snad i hladem nejsou k udržení a doslova vypijí a vyjedí hostinec Na Pile, přičemž se mnozí nemají k zaplacení. Přivolaná vojenská patrola je bezmocná před snad tisícihlavým davem.

Navečer (ráno vyjeli v pět!) dojíždí vlak do Šumperka. Tam jsou očekávání pěveckým sborem a jeptiškami. Dítka cosi pění, jeptišky rozdávají svaté obrázky. Vystoupivší dav záložáků se šine ke kasárnám. Leč ouha! Nikdo na ně nečeká, kasárna nemají ani zlomek potřebné přijímací kapacity, vrata jsou zamčená, běžte si, kam chcete, přijďte až zítra večer! Ubytování? Běžte se vyspat do evangelického kostela. Ten je ale plný! Prázdná je vedlejší škola, povolanci vyrážejí dveře a ulehají ve třídách. Příští den opět jeptišky s obrázky a modlením, odpoledne první nástup a kontrola, při níž se zjišťuje (jak jinak!), že seznamy nesouhlasí. V chrámu evangelíků

se konají znova jakési odvody, sestavují se jednotky – a to je už třetí den v Šumperku. Další den konečně teplá polívka, doposavad žili ze špatně upečeného komisárku a vody z kašny... Začíná také vojna, zatím tím, že se dvakrát denně slouží mše na nádvoří zdevastované školy. Uplyne týden, než začne nějaký výcvik a rozdávají se jakési opotřebované uniformy. Pak se ale válečný stroj rozjede a nabírá obrátky. Hromadná mše před nádražím spolu s přijímáním, výdej pušek a vagonů směr fronta, konkrétně oblast Krakov. Po vystoupení dlouhý pochod na bojiště a do týdne od pobytu na frontě první padlí. Pan farář měl špatný odhad, opožděně žně lomničtí a tylovští nestihli, ani žádné z těch čtyř příštích...

Ale doma na Rýmařovsku se situace také nevyvíjela nijak příznivě. Žně byly zvládnuty s vypětím všech sil až téměř koncem října, brambory zamrzly a začal být

hned v prvním roce války nedostatek potravin. Ženy z chudších vrstev se spolu s dětmi snažily vydolovat ze zmrzlé půdy aspoň něco brambor. První válečná zima byla sice hladová, ale ty další ještě horší. Navíc přicházely stále častější zprávy o padlých. Chodník vedoucí od dnešní školy k tehdejší poště byl nazýván plačtivý nebo vdovský od toho, pro jaké zprávy tam lidé chodili.

Naděšení a ideálů ubývalo i maximálně loajálním vojenským vysloužilcům. Na jejich popud byl pod hřbitovní zdí odsekán dvojitý balvan, prý v podobě ženského pozadí, a na místo postavena figura zvaná Wehrmann. Wehrmanni byli instalováni i v jiných obcích, byl to velký špalek z bukového dřeva, hrubě otesaný do podoby velké hlavy. Při bohoslužbách byli lidé vyzýváni, aby si v kostele nebo před ním koupili jeden nebo i více malých hřebíků či spíše cvočků, peníze byly hozeny do

zapečetěné pokladničky a hřebíček si za to mohl každý zatlouct přivázaným kladívkem do hlavy toho symbolického válečného muže: Wehrmanna. To vydrželo až do konce války.

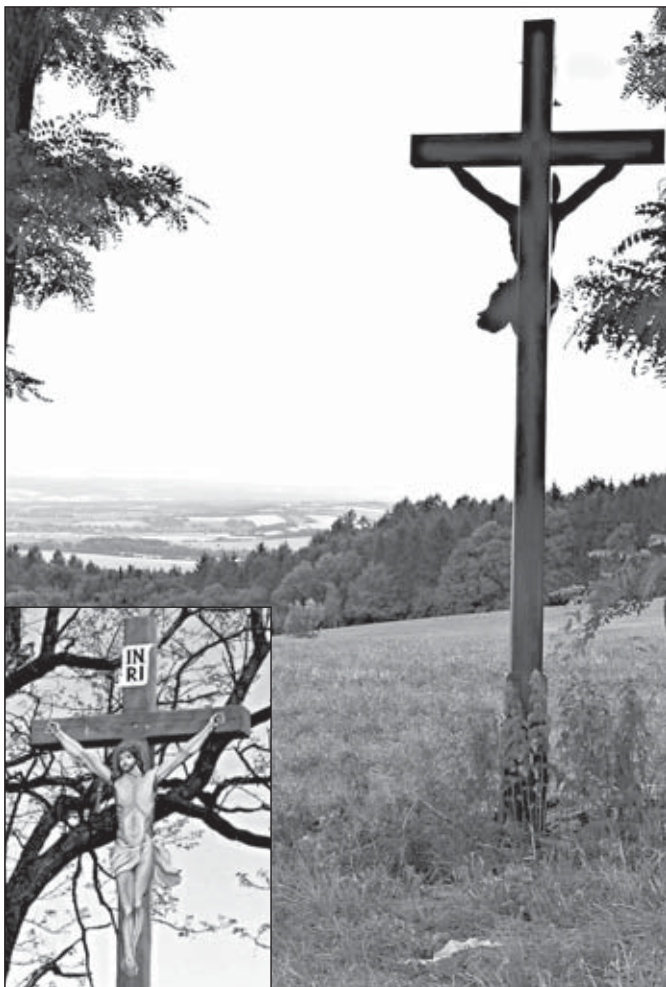
Pak jednoho dne v prosinci 1918 přišli už českoslovenští vojáci a Wehrmanna vyvrátili, polili petrolejem, zapálili. Rozhořčením až zkoprnělí vojenští vysloužilci protestovali, a tak je vojáci toho nového, až na výjimky v Lomnici i okolí nežádaného státu rozehnali střelbou (prý) do vzduchu. Bustu císaře Františka Josefa I. nerozbili, ale nechali na něj navléci starý pytel od brambor, který sebrali na protější faře.

To byl pro ta léta definitivní konec nechtěné a strašlivé války. Také nikdy se už nevrátivších časů c. a k. monarchie. Lomnici s Tylovem to poznání stálo přes 70 padlých na všemožných frontách.

Jaroslav Chytil

Soutěž Pozoruhodnosti Rýmařovska - 7. část

Pro letošní soutěž jsme zvolili téma křížů, případně dalších drobných sakrálních staveb. Většinou je vnímáme jako běžnou součást naší krajiny a málokdy se zamýšlíme nad jejich původem a příběhem. Zejména na našem území jsou kříže současnými obyvateli vesměs chápány jako danost, bez vazby na historické souvislosti a bez projevu úcty k životu a dílu lidí, kteří náš kraj před totální výměnou obyvatelstva po druhé světové válce obývali. Musíme považovat za štěstí, že se alespoň některé z křížů zachovaly.

Okopírované nebo vystřižené soutěžní kupóny zašlete na adresu redakce: Rýmařovský horizont, Okružní 10, 795 01 Rýmařov nebo je můžete vhodit do redakční schránky. Poslední soutěžní kupon č. 15 s fotografií vyjde v RH č. 23/2014 v pátek 19. prosince. Kupóny můžete zasílat jednotlivě nebo všechny najednou do uzávěrky 8. ledna 2015. Jména výherců budou uveřejněna v prvním lednovém vydání Rýmařovského horizontu 16. ledna 2015. Hodně štěstí v soutěži přeje redakce RH!

SOUTĚŽNÍ KUPON č. 7

Jméno a příjmení

.....

Adresa

.....

Telefon

.....

Místo, kde se objekt nachází

.....

.....

Sport

Rýmařovská Jiskra dokázala i po prohře na penalty, že na to má

V sobotu 26. července měli fotbaloví fanoušci jedinečnou příležitost podpořit hráče TJ Jiskra Rýmařov (muže A) při fotbalovém utkání s třetiligovým SK Sulko Zábřeh.

Tímto zápasem nastupovali naši hráči do prvního kola poháru, v jehož předkole vyřadili divizní Mohelnici na penalty. Měli větší štěstí než při posledním sobotním zápase, kdy na penalty prohráli 4:5. TJ Jiskra v prvním poločase vyrovnala jednobrankový náskok hostů a do konce zápasu ani po třímínutovém nastavení nikdo z aktérů nerozhodný stav nedokázal zvrátit. V řádné hrací době tak zápas skončil remízou

1:1 a následovaly pokutové kopy. „Myslím, že dnešní zápas nabídl hodně, hráli jsme s třetiligovým Zábřehem, tudíž by měl být vidět rozdíl v hráčské dovednosti.

Proto musím kluky pochválit za to, jak sobotní zápas odehráli, a také za výrazně lepší výkon ve druhé polovině utkání, kdy ukázali, že jsou kvalitní tým. Myslím, že na soutěž a zápasy, které nás čekají, jsme slušně připraveni a budeme důstojnými protihráči,“ sdělil bezprostředně po zápasu se Zábřehem trenér našeho mužstva Milan Furik.

„Škoda že se nám penaltový rozstřel nepodařilo dotáhnout do

vítězného konce, protože ve druhém kole bychom změřili síly s druholigovou Karvinou, a i když by to bylo velké sousto, pro náročného rýmařovského fanouška by po dlouhé době přijelo kvalitní mužstvo a bylo by na co koukat. Utkání nebylo nervózní, vyčkávali jsme, nechťeli jsme inkasovat jako první, protože by se pak soupeř zklidnil. Škoda že jsme dostali gól tak brzy, ale do poločasu se nám podařilo vyrovnat. V samotném závěru se trochu přiosřilo a zápas dostal náboj, kdy obě mužstva chtěla strhnout výsledek na svoji stranu,“ dodal Milan Furik.

V nedávné minulosti se v pohá-

rových kolech v Rýmařově představila druholigová Opava nebo prvoligový Liberec. V takových zápasech ze sebe fotbalisté dají všechno. Nicméně trenér našeho „A“ mužstva zápas vnímá jako kvalitní přípravu pro utkání s Krnovem, které Jiskra odehraje v sobotu 2. srpna na hřišti hostů, a pak už začne první kolo v divizi. „Doufám, že začneme úspěšně jako poslední dva roky, kdy válčíme a máme dobré výsledky. První zápas hrajeme na domácí půdě s Havířovem. Všechny naše fanoušky tímto zvou na zápas, který se koná v sobotu 9. srpna v 16.30 hodin,“ doplnil na závěr trenér Milan Furik. JiKo

Auto Lašák Hyundai cup 2014 je v polovině

V sobotu 26. června se jel další díl autokrosového seriálu Auto Lašák Hyundai cup Rýmařov 2014. Na start závodu se postavilo sedmnáct jezdců. Je potěšitelné, že opět startovaly i ženy. Za ideálního počasí se bylo celý den na co dívat. Závod měl rychlý spád, tuhé boje se očekávaly v divizi D2 a divize D1 rovněž přinesla zajímavou podívanou.

Výsledky

Divize D3 – ženy:

1. místo: Lenka Zhřihálová – Peugeot
2. místo: Ludmila Slovákova – Škoda Favorit
3. místo: Hana Skoumalová – Peugeot

Divize D1:

1. místo: Zdeněk Kráčmař (Štěpánov) – Škoda Felicia
2. místo: Dušan Jenčke (Raškov) – Škoda Favorit
3. místo: Luděk Vojek (Město Albrechtice) – Škoda Felicia

Celkové hodnocení po první polovině seriálu:

1. Z. Kráčmař – 215 bodů, 2. D. Křístek – 182 bodů, 3. F. Zachara – 171 bodů, 4. D. Jenčke – 160 bodů, 5. L. Volek – 135 bodů, 6. P. Šramota – 107 bodů, 7. M. Harasím – 83 bodů, 8. P. Vašíček – 57 bodů, 9. V. Srašík – 50 bodů, 10. P. Soška – 48 bodů

Divize D2:

1. místo: Ondřej Lalák (Krnov) – VW Golf
2. místo: Stanislav Salek (Rýmařov) – VW Golf
3. místo: Vlastík Strašík (Rýmařov) – Peugeot

Celkové hodnocení po první polovině seriálu:

1. S. Salek – 202 bodů, 2. O. Lalák – 197 bodů, 3. J. Rotter – 153 bodů, 4. D. Zavadil – 117 bodů, 5. P. Skoumal – 114 bodů, 6. V. Strašík – 77 bodů, 7. V. Ciminge – 60 bodů, 8. A. Heinisch – 56 bodů,

9. M. Grichwaldski – 38 bodů, 10. D. Přeček – 10 bodů

I tentokrát se na závod přišel podívat velký počet diváků, za což jim patří velký dík. V sobotu 26. července se jel čtvrtý díl seriálu hobbykrosového závodu Auto Lašák Hyundai cup Rýmařov 2014. Na startu se objevilo patnáct závodních speciálů ve dvou divizích. Startovala i kategorie žen.

Výsledky

Divize D1:

1. místo: František Zachara (Horní Město) – Daihatsu
2. místo: Martin Harasím (Štěpánkovice) – Škoda Felicia
3. místo: Petr Soška (Opava) – Škoda Felicia

Fota: Miroslav Škoda

Divize D2:

1. místo: Ondřej Lalák (Krnov) – VW Golf
2. místo: Jiří Rotter (Rýmařov) – Ford
3. místo: Martin Schaidel (Opava) – Opel Corsa

Divize D3 – ženy:

1. místo: Nikola Slováková (Raškov) – Škoda Favorit
2. místo: Hana Skoumalová (Rýmařov) – Peugeot
3. místo: Nikola Šusteková (Ostrava) – Opel

V divizi D2 se rýmařovským jezdcům příliš nedařilo. Lídry soutěže Stanislava Saleka, Pavla Skoumala či Vlastimila Strašíka zklamala technika. Do konce seriálu se pojedou ještě dva závody, naději na lepší umístění tak určitě rýmařovští jezdci mají.

Pátý díl seriálu se jede 30. srpna opět na trati pod firmou Styrotrade. Start závodu je naplánován na 10. hodinu a opět nebudou chybět ženy.

Pro příští sezónu 2015 se bude otevírat nová divize N 1 400. V ní budou startovat vozy s obsahem do 1 400 cm³ bez úpravy motoru, další bezpečnostní prvky vozu však musí být zachovány. Do této divize musí být přihlášeno minimálně šest aut. Veškeré informace dostanou zájemci v sobotu 30. srpna při dalším závodě.

Jan Dohnal

Kaliméra, kaliméro!

Tak to dokáže rozesmát každého Řeka, neboť to znamená „dobré ráno, kuřátko“. Turisté často zamění hlásku „a“ s hláskou „o“ na konci slova a je z toho veselý přerěknutí.

Že je řečtina jazyk obtížný, jsme se přesvědčili na letošní dovolené v Leptokarii, i když právě tam vám klidně vystačí polština, slovenština nebo jen čeština. Je to přímořské letovisko u Egejského moře, známé mnoha Čechům. Zkráceně se mu říká Leptoška a má dokonce i svůj „Václavák“, sloužící k večernímu korzování. Pro svou společnou patnáctou dovolenou s kalanetikou v roce 2014 jsme si nemohli přát lepší místo. Zvolili jsme ho na doporu-

čení CK Kotour Polička, se kterou jsme se letos na dovolenou vydali. Na místě nám program zajišťovala smluvní řecká cestovní kancelář Margaritopoulos tours v čele s panem Jotisem. Ten pověřil své delegáty Arona, Anetku a Lukáše, aby nás zahrnu-li veškerou péčí.

Anetka se postarala o ubytování ve vilách Charis a Anděla a ukázala nám hospůdku U Přátel, kde jsme se stravovali. Tam pro nás nechávala vedoucí Katka připravit velmi bohaté a chutné večeře a my jsme jí na oplátku při Noci pirátů unesli manžela.

Aron s námi navštívil úchvatné kláštery Meteora, kde jsme měli možnost navštívit dva z „létajíc-

ích klášterů“ a prohlédnout si „psaní“ ikon. Vyjeli jsme do Litochora v podhůří bájněho Olympu a navštívili magnetickou horu Lifidra, kde voda teče do kopce. Jako banda pirátů jsme se plavili po moři na lodi Dafni, zmocnili se celé posádky a vyprázdnili všechny sudy s vínem.

žili spoustu podobných večerů, ale tenhle byl unikátní! Naprosto nejlepší za 15 let našeho společného cestování.

Našel se však čas i na cvičení – ráno jóga a koupání, odpoledne kalanetika, pilates a strečink. A také lenošení na pláži.

Určitě si užijeme krásnou dovo-

Všichni jsme si krásně užili bahenní lázně Alyki – fantastický relax a pohodu. A k obědu skvělé mušle.

Nevedněným zážitkem byl Řecký večer. Při našich cestách jsme za-

nou i v roce 2015. Na místě ani nezáleží.

A tak pro všechny zasvěcené – ja su, ja mas, ja rka!

Fota a text: Irena Ondrašíková, cvičitelka kalanetiky

Nevídaný úspěch tělesně postižených kuželkářů

V Břidličné se ve dnech 25. – 26. července uskutečnil za účasti devětadvaceti hráčů republikový turnaj tělesně postižených kuželkářů.

O tom, že našim hráčům svědčí domácí prostředí, vypovídá umístění v níže uvedené tabulce. Z celkového počtu dvanácti medailových pozic v jednotlivých kategoriích jich obsadili hráči TJ Kovohutě Břidličná a TJ Jiskra Rýmařov osm.

Kategorie TP:

1. Zdeněk Dočkálek – TJ Kovohutě Břidličná (458 kolků)
2. Bohumil Kocurek – TJ Kovohutě Břidličná (386 kolků)
3. Miroslav Grebenář – TJ Kovohutě Břidličná (258 kolků)

Kategorie LP2:

1. Ivo Mrhal – TJ Kovohutě Břidličná (404 kolků)
2. Karel Forcek – TJ Kovohutě Břidličná (392 kolků)
3. Jan Šmerda – ČKD Blansko (379 kolků)

Kategorie LP1:

1. Petr Kumstát – ČKD Blansko (405 kolků)
2. Jiří Polášek – TJ Jiskra Rýmařov (374 kolků)
3. Josef Kašpar – Horní Benešov (362 kolků)

Kategorie LPO:

1. Jiří Forcek – TJ Kovohutě Břidličná (431 kolků)
2. Petr Flek – ČKD Blansko (400 kolků)
3. Jan Doseděl – TJ Kovohutě Břidličná (396 kolků)

Organizátoři a především hráči děkují partnerům turnaje: Elektro Kotrla – Kováčová, Pavel Gerhard, Štěpán Stoklasa, Karel Vilímeček, Amin Velká Štáhle, Vilém Berger – Břidličná, Válec Trans Břidličná, RD Rýmařov, Vladimír Sláma – Břidličná. Poděkování patří také hlavnímu rozhodčímu Karlu Řepkovi a manželům Dosedělovým za výbornou organizaci a obsluhu. Příští turnaj odehrají kuželkáři 9. srpna na kuželkářské dráze v Opavě.

Z podkladů Z. Dočkála JiKo

Soukromá řádková inzerce

- **Prodej zahrádky v Rýmařově.** Prodám zahrádku 166 m², osada u hřbitova, zahrádka číslo 22. Na zahrádce je přívod vody, nový vodoměr, chatka, kůlna na nářadí včetně nářadí, obloukovitý pařeník. Cena dohodou. Tel.: 730 697 958.
- **Hledám dlouhodobý pronájem bytu 2+1 v Rýmařově.** Tel. 777 094 072.
- **Prodám byt 2+1 (63,3 m²)** na Větrné ulici v Rýmařově. Hezké a klidné prostředí, 1. patro, balkon, termofasáda, nová okna, prostřední vchod, hodně úložných prostor. Cena dle dohody. Tel.: 605 810 056.

Soukromá řádková inzerce JEN ZA 10 KČ!

- **Zasklívání balkónů**
- **Zimní zahrady**
- **Plastová okna a dveře**

I-nova CZ, s.r.o.,
Harrachov 10,
Rýmařov
tel. 605 778 117
www.i-nova.cz

Akreditované rekvalifikační kurzy

Účetnictví
Mzdové účetnictví
Daňová evidence
Základy podnikání

Odpolední kurz **Účetnictví** od 16. 9. 2014

Odpolední kurz **Mzdové účetnictví** od 8. 9. 2014

Výuka probíhá v Bruntále

Pořádá: Ing. Lenka Kozáková
Kontakt: telefon 776 793 398
lenka.kozakova@seznam.cz
www.kurzy-ucto.cz

**Vážení zákazníci,
dovolujeme si vás pozvat
do nově otevřené prodejny**

TEXTILNÍ GALANTERIE a BYTOVÉHO TEXTILU

**na třídě Hrdinů 21 v Rýmařově
(bývalá prádelna Šopík)**

RIDEON

KOLOBĚŽKY / PŮJČOVNA / PRODEJ / ZÁŽITKY / VÝLETY

mobit: +420 775 977 421, e-mail: info@rideon.cz, web: www.rideon.cz, fb: www.facebook.com/RideOn.cz

JAK VYJDE

Další číslo **RÝMAŘOVSKÉHO HORIZONTU**

15/2014

bude v prodeji od **29. 8. 2014**

Uzávěrka pro vydání je

ve čtvrtek 21. 8. 2014 do 12 hodin

Těšíme se na vaše příspěvky!

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 254 370, <http://www.rymarov.cz/mesto>
Neoznačené foto: Redakce. **Uzávěrka dne:** 24. 7. 2014. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. **Odpovědný redaktor:** Mgr. Jiří Konečný.
Redakční rada: Ing. Miloslav Marek, Bc. Leona Pleská, Mgr. Vladimír Stanzel, Mgr. Marek Bocián. **Adresa redakce:** Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 254 374, mobil: 732 102 489, e-mail: rymhor@seznam.cz. **Vyšlo dne:** 1. 8. 2014.
Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 21. 8. 2014. Další číslo vyjde 29. 8. 2014. Grafická úprava novin: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 23 00 27, e-mail: apro@iol.cz. Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017.
Cena 15 Kč

DuKo triatlon oslavil dvacetiny

V sobotu 26. července se za velmi teplého počasí konaly na edrovickém rybníku jubilejní dvacáté závody DuKo triatlonu, jehož vyhlásovatel je sportovní klub TK DuKo Rýmařov.

Na startu závodu, kterého se pravidelně zúčastňují závodníci z blízkého i vzdálenějšího okolí, ale také borci ze sousedního Polska, stanulo devadesát závodníků. Ti bojovali ve čtrnácti věkových kategoriích od 7 do 65 let, v jednotlivcích i štafetách. Na zá-

na se chystám do německého Zittau na mistrovství světa v terénním triatlonu a o týden později na světovou sérii polovičního Ironmana do Maďarska," tlumočil své plány Pavel Podešva.

Vítězem letošního edrovického triatlonu v kategorii mužů 18-29 let i celkově se stal Milan Merva původem z Břidličné s výsledným časem 1:35:23, pátý ve své kategorii a sedmáctý celkově z dlouhého triatlonu MČR (Ironman).

a v objemovém tréninku je to asi to nejlepší, co může udělat. Závod mě nevyčerpá, ale přitom je to kvalitní trénink, řekl po skončení DuKo triatlonu jeho absolutní vítěz Milan Merva.

Je velmi potěšující, že se na startu oblíbeného triatlonu objevuje mnoho sportovních nadějí. Mezi nejmladší bezesporu patřily šesti-

tovní výkony všichni zaslouží velkou pochvalu.

Platí to pochopitelně také o dalších borcích z Rýmařova nebo blízkého okolí v kategoriích juniorů a mužů, kteří se povětšinou umístili do desátého místa. V závodě startovaly také tři rýmařovské štafety. Na prvním místě skončila štafeta TK DuKo Rýma-

vodníky čekala kvalitní trať v délce od 100 do 600 m pro plavání, od 2,5 do 36 km pro jízdu na kole a od 1,5 do 8 km pro běh.

Nejstarším účastníkem závodu v kategorii mužů nad 60 let byl nestor domácích i zahraničních triatlonových závodů, pětasedesátiletý Rýmařovák Pavel Podešva. Jeho výkon v čase 1:46:18 předčil mnohé mladší účastníky závodu. Na dotaz, jak je spokojen s letošním výsledkem, odpověděl: „Určitě jsem spokojen. Moc mi sice nejde plavání, spíše se jen tak koupu, na kole jsme se na trase sešli tři, co jsme se střídali ve vedení, a co se týče běhu, tak už mi to tak neběhá jako dřív, ale výsledný čas jsem měl lepší než vloni i předloni. Třináctadvacátého srp-

V příštím roce se chystá poprvé na Ironmana do zahraničí. „Musím ještě přes zimu doladit trénink na kole, to je mezičlánek, který mě stále trápí. Když člověk podcení objemovou přípravu, tak už to těžko dohání. Ironman sestává z 3,8 km plavání, 180 km jízdy na kole a 42 km maratónu a bez pořádného tréninku nemá smysl jej ani absolvovat. Daří se mi při jeho absolvování držet pravidelně časy kolem 9 hodin a dvaceti nebo pětadvaceti minut s tím, že nejedu naplno, ale spíše na 80 procent, abych šel s výkonností nahoru a měl určité rezervy ke zlepšování. Edrovický triatlon je pro mě tréninkovým mezičlánkem, člověk má v sobě závodní atmosféru, jede naplno, získává především dynamiku

letá Andrea Konšťacká a Viktorie Sulejmami z Rýmařova, stejně jako další děti, které přišly v doprovodu svých rodičů a závodily buď samy za sebe nebo za sportovní kluby TK DuKo Rýmařov a Ski klub RD Rýmařov. Za své spor-

řov pod vedením Evy Durmanové, na druhé příčce se umístili Běžci z Rya pod vedením Ludmily Glacnerové a bronzovou medaili si odnesla štafeta Lamont s koučem Jiřím Obrusníkem.

Díky dobře organizátorsky zajištěnému závodě a sponzorskému zázemí, které poskytly firmy Kelly's bicycles, Al Invest Břidličná, MěÚ Rýmařov, KSI – Filter technik, s. r. o., Prádelna Šopík, Dřevěné konstrukce Šopík, s. r. o., Kovošrot Moravia – export, a. s., Voda, plyn, topení – Vavroušek, Kuchyně Infini, RDmont, s. r. o., Truhlářství Lachnit, Klempřství Pipa, Lamont Rýmařov, s. r. o., Rýmstav CZ, s. r. o., Prodejna spojovacího materiálu a hostinec Na Špici, měl dvacátý ročník DuKo triatlonu velmi dobrou úroveň.

JiKo

Pavel Podešva

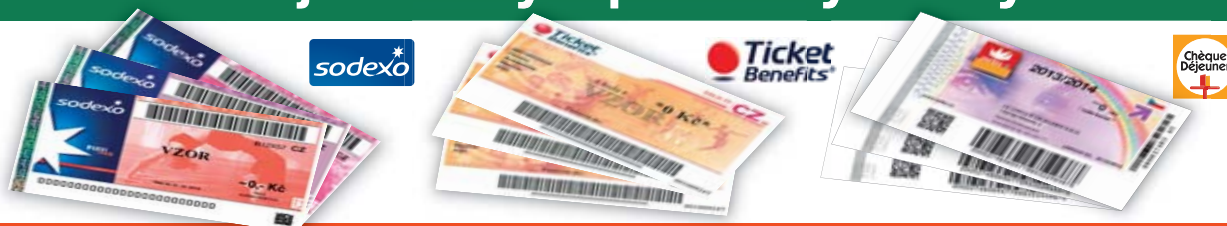

Absolutní vítěz Milan Merva

LÉKÁRNA AVION

Přijímáme tyto poukázky a šeky

Na sluníčko jen s Ladivalem

Ladival gel

pro alergickou pokožku
OF 50+ 200ml

Akční cena:

365 Kč

Spray Panthenol 10%
ZDARMA

Ladival mléko

pro normální až citlivou
kůži OF 20 200ml

Akční cena:

262 Kč

Spray Panthenol 10%
ZDARMA

Ladival mléko

OF 30 200ml

Akční cena:

302 Kč

Spray Panthenol 10%
ZDARMA

Beta karoten Galmed 100+20 tobolek

Antioxidant, který
napomáhá k ochraně
organismu před
účinky volných
radikálů.

Akční cena:

85 Kč

Lactacyd Girl 200ml

Emulze na mytí
intimních partií.
Speciálně přizpůsobeno
potřebám
mladého dívčího těla.

Akční cena:

63 Kč

Wartner tužka na kuř oka 4ml

Zdravotnické prostředek
na léčbu kuřích ok
a bolestivých či přetrvávajících
mozočků.

Akční cena:

239 Kč

Anriseprické ústní vody Listerine za akční ceny!

Listerine 500ml

Total Care, Total Care Enamel,
Total Care Zero, Stay White

Akční cena:

99 Kč

Listerine Smart Rinse 250ml

Ústní vody pro děti s příchutí
Mild Berry a Mild Mint.

Akční cena:

59 Kč

Listerine Professional 250ml

Ústní vody Fluoride Plus
a Sensitivity Therapy.

Akční cena:

105 Kč

Akce platí do 31. 8. 2014

Využijte výhod zákaznické karty, která vám zaručí 30 Kč slevu na recept.*

Lékárna Avion

nám. Míru 216/3, Rýmařov
Tel.: 554 219 823
E-mail: avion@lekarnauhradeb.cz
www.lekarna-avion.cz
E-shop: www.best-lekarna.cz

Otevírací doba:

Po - Pá 8.00 - 12.00 12.30 - 16.30
So ZAVŘENO
Ne ZAVŘENO

Lékárna Avion

ZÁKAZNICKÁ KARTA

Lékárna Avion
nám. Míru 216/3
Rýmařov

Člen sdružení Moje Lékárna **mojelékárna+**